

Årsredovisning 2023

Trosa
KOMMUN

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	7
Organisationsschema	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	18
Styrning och uppföljning	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
Mål kommunfullmäktige	29
Utvärdering av ekonomisk ställning	32
Balanskravsresultat	39
Väsentliga personalförhållanden	41
Förväntad utveckling	44

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	49
Kassaflödesanalys	50
Balansräkning	51
Redovisningsprinciper	52
Noter	52
Beskrivning driftredovisning	64
Driftsredovisning tabell	66
Ramförändringar	66
Beskrivning internredovisning	67
Investeringsredovisning tabell	68
Exploateringsredovisning	69
Beskrivning avgiftskollektivets redovisning	70
Vatten- och avloppsverksamhet bokslut	71
Renhållningsverksamhet bokslut	74

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse	00
---------------------	----

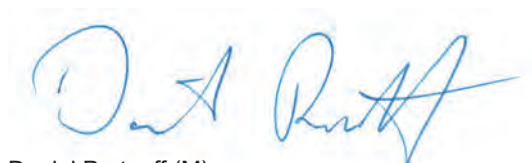
Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Vi lägger ännu ett år bakom oss där omvärlden har haft en stor påverkan på Sverige och Trosa kommun. Inflation, lågkonjunktur och krig drabbar på olika sätt stora delar av världen. Omsatt till den lilla kommunens ekonomi blir det ökade kostnader för energi, livsmedel, transporter och räntor, samt inte minst en risk för dyster framtidstro.

Men i Trosa står vi inte handfallna inför tiden, utan vi stakar ut vår egen kurs. Det är mer utmanande ekonomiska tider än vad vi är vana vid och de kommande åren måste vi hålla i kostnaderna mer än någonsin. Med det sagt har vi 15 goda år bakom oss, skatteintäkterna ökade mer än prognos 2023 och våra nämnder gick jämt ut.

Vi fortsätter att prioritera kärnverksamheten även under de sämre tiderna. Vi ska heller inte tumma på vår kvalité eller vad invånarna har rätt att förvänta sig av sin kommun. Genom bland annat SCB:s medborgarundersökning vägleder invånarna oss som kommun och 2023 var resultaten liksom tidigare år talande, vi ska fortsätta vara bra på att vara kommun med invånarnas behov och önskemål i fokus.

Trosa kommun finns till för invånarna och de ska känna igen sig i sin kommun i såväl hög- som lågkonjunktur.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

INLEDNING

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Trosa kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Mer detaljerad information om det gångna året finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Dessa finns att läsa på www.trosa.se.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på -0,4 mkr för verksamhetsåret 2023. I tabellerna nedan lämnas en översikt över kommunens utveckling.

Data hämtas från Kolada. För 2023 är nyckeltalen för personal och självfinansieringsgrad manuellt uppdaterade.

De väsentliga förändringar som skett under året är att befolkningstillväxten är på en något lägre takt än tidigare år samtidigt som inflation bidrar till ökade kostnader och ökade finanskostnader. Fortsatt hög investerings-takt under året vilket finansierats till stor del med ökad belåning.

KOMMUNKONCERNEN

År	2023	2022	2021	2020	2019
N03061 Verksamhetens intäkter kommunkoncern, kr/inv	20 883	20 362	19 155	18 473	18 637
N03062 Verksamhetens kostnader kommunkoncern, kr/inv	-77 636	-72 705	-66 793	-65 704	-65 438
N03063 Avskrivningar kommunkoncern, kr/inv	-7 198	-6 934	-6 743	-5 631	-5 170
N03058 Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen, kr/inv	-63 951	-60 124	-54 381	-52 861	-51 971
N03060 Skatteintäkter och generella statsbidrag kommunkoncern, kr/inv	65 842	63 556	59 749	56 427	54 770
N03059 Finansnetto kommunkoncern, kr/inv	-1 920	-1 119	-757	-877	-636
N03035 Årets resultat kommunkoncern, kr/inv	-28	3 222	4 611	2 688	2 163
N03112 Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag, (%)	0,0%	5,07%	7,7%	4,8%	3,9%
N03109 Kassalikviditet kommunkoncern, (%)	51,9%	56,2%	46,3%	74,3%	36,1%
N03034 Soliditet inkl pensionsåtag. kommunkoncern, (%)	23,3%	21,3%	20,6%	19,0%	19,6%
N03055 Långfristiga skulder kommunkoncern, kr/inv	91 861	84 881	71 387	81 540	62 539
N03038 Eget kapital kommunkoncern, kr/inv	44 781	45 189	42 258	38 887	37 377

KOMMUNEN

N01951 Invånare totalt, antal	14 885	14 760	14 658	14 309	13 747
N00900 Skattesats, totalt, (%)	32,3%	32,4%	32,4%	32,4%	32,4%
N03014 Verksamhetens intäkter kommun, kr/inv	16 174	16 084	14 871	13 947	14 975
N03013 Verksamhetens kostnader totalt, kr/inv	-75 862	-71 534	-65 669	-63 801	-64 251
N03012 Avskrivningar kommun, kr/inv	-5 156	-4 674	-4 669	-3 671	-3 374
N03010 Skatteintäkter kr/inv	57 983	54 177	50 502	48 435	48 914
N03009 Generella statsbidrag och utjämning kommun kr/inv	7 859	9 441	9 247	7 992	5 856
N03108 Finansnetto kr/inv	-695	-126	128	30	211
N03107 Resultat före extraordinära poster kommunen, kr/inv	304	3 368	4 410	2 932	2 332
N03007 Årets resultat kommun, kr/inv	304	3 368	4 410	2 932	2 332
N03102 Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag, (%)	0,5%	5,3%	7,4%	5,2%	4,3%
N03039 Tillgångar totalt kommun, kr/inv	131 391	121 011	108 517	102 704	90 419
N03041 Materiella & immateriella anläggningstillgångar, kr/inv	109 768	100 413	88 260	74 690	69 903
N03044 Avsättning för pensioner och löneskatt kommun, kr/inv	2 192	2 635	1 959	1 915	1 617
N03045 Andra avsättningar än pensioner och löneskatt, kr/inv	5 621	5 475	5 024	4 713	4 943
N03046 Långfristiga skulder kommunen, kr/inv	56 604	48 474	47 767	44 397	27 944
N03103 Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	46,3%	49,0%	48,8%	63,3%	95,7%
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (alla)	1 027	1 024	973	939	943
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (kvinnor)	853	848	814	795	798
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (män)	174	176	159	144	145
N00003 Personalkostnader, kr/inv	44 170	39 811	37 443	35 533	35 318

Den kommunala koncernen

ÅRETS RESULTAT

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr jämfört med 47,6 mkr föregående år. I koncernresultatet ingår Trosabygdens bostäder AB (-2,8 mkr) och Trosa fibernät AB (-0,5 mkr).

Kommunens resultat är 4,5 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 23,8 mkr. De främsta orsakerna till resultatet beror på att skattenettet har en positiv avvikelse och att central buffert inte utnyttjats.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag. Trosabygdens Bostäder AB och Trosa Fibernät AB. Andra företag med ägarintresse är Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken Trosa kommun finansierar kommunens investeringsbehov. Därutöver äger kommunen andelar i Nyköping- Östgötalänken AB, Energikontoret i Mälardalen AB och Inera AB. Övriga organisationer där kommunen har representation redovisas nedan. Inga väsentliga förändringar har skett av den kommunala organisationsstrukturen det gångna året.

UPPLYSNING OM VÄSENTLIGA PRIVATA UTFÖRARE

Privata utförare finns inom verksamheter i kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt teknik- och servicenämnden.

Inom kollektivtrafikverksamheten drivs merparten av verksamheten av privata utförare. Åkerbergs trafik och Nobina bedriver busstrafik på uppdrag av Trosa kommun och Region Sörmland. Tågtrafik i regionen bedrivs av Mälartåg på uppdrag av regionerna i Mälardalen, trafiken kördes under 2023 av upphandlade entreprenören MTR på Nyköpingsbanan.

Det finns fyra förskolor med annan huvudman än Trosa kommun. Den kommunala huvudmannen är tillsynsansvarig för den fristående förskoleverksamheten.

Inom grundskolan har kommunen ingen etablerad

enstaka grundskoleelever som fullgör sin utbildning i verksamhet med fristående huvudman. Så även när det gäller elever mottagna i anpassad grundskolan. Trosa kommun följer upp hur det går för de elever som har en extern placering.

Inom gymnasieskolan är det ungefär hälften av Trosas elever som blir antagna till utbildning med fristående huvudman.

Inom individ- och familjeomsorg utförs familjerådgivning, konsulentstödda familjehem och behandlingshem för både barn, unga och vuxna av privata utförare. Avtal görs med privata aktörer, familjehem. Vi strävar efter att utreda egna familjehem då det är ett billigare alternativ än de upphandlade via Eskilstuna kommun. En fördel med de privata aktörerna är att det är belägna i kommunen.

Hemtjänsten i Trosa kommun omfattas av lagen om valfrihet (LOV). Det innebär att brukare av hemtjänst kan välja andra utförare än kommunen. I Trosa kommun finns det, i dagsläget, ingen annan godkänd utförare än kommunen. Under året har nytt förfrågningssunderlag tagits fram och annonserats för att försöka få till fler valmöjligheter för brukarna.

Det kommunala utförandet av personlig assistans är upphandlat och ligger i extern regi sedan fem år. Under 2022 har en ny upphandling gjorts och det tidigare upphandlade företaget fortsätter som tidigare.

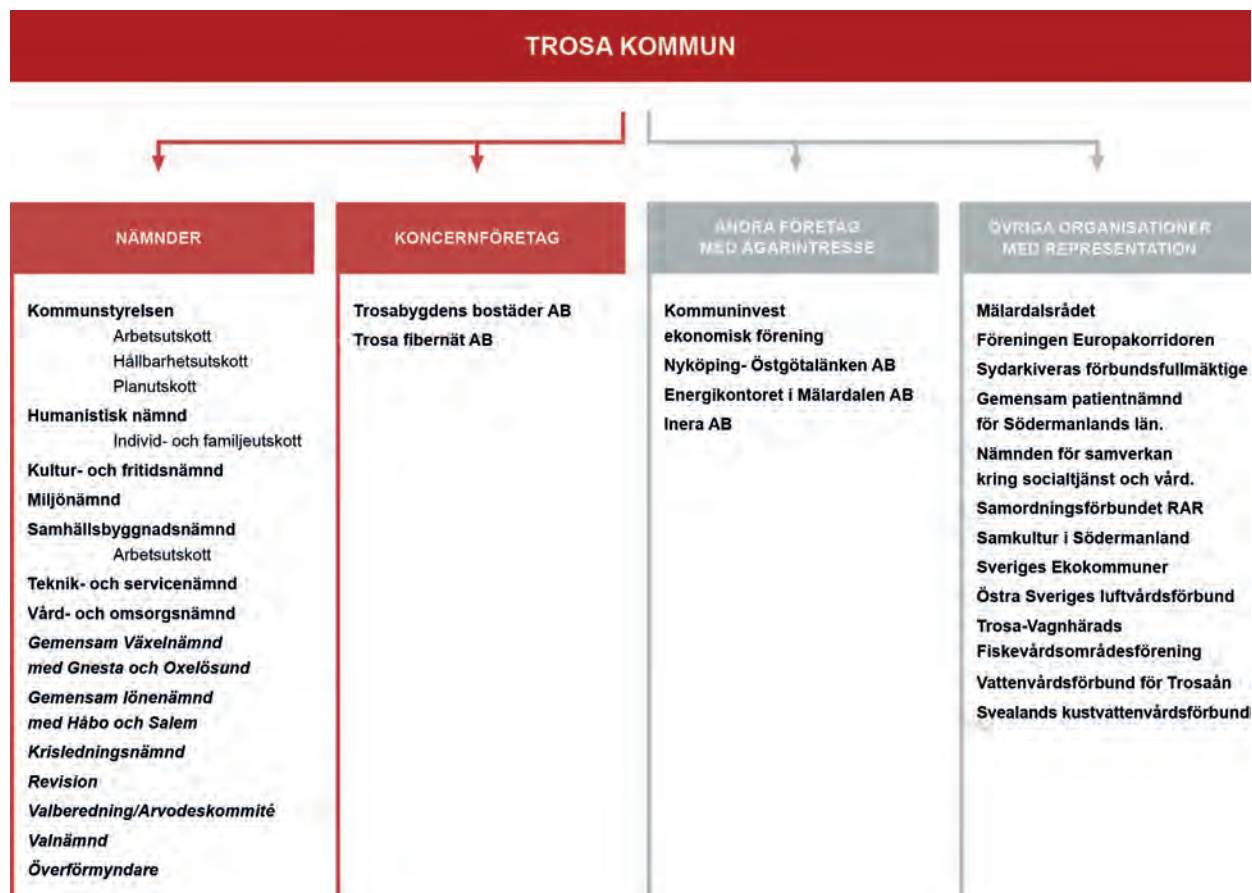
Vård- och omsorgsnämnden köper verksamhet för personer med funktionsnedsättningar, exempelvis på insatser som köps är gruppboende och daglig verksamhet.

Under året har verksamheten köpt platser inom äldreomsorgen. Det har främst rört sig om korttidsplatser och ett fåtal platser på vård- och omsorgsboende.

Inom kultur- och fritidsnämndens område bedrivs Trosa camping & havsbad, Trosa gästhamn, Krämö och badhuset Safiren av privata utförare.

Inom tekniska nämnden sköts drift av gata/park/fastighetsmark, skogs- och naturvårdstjänster, parkeringsövervakning samt VA anläggning av privata utförare. Inom renhållning finns upphandlade entreprenörer inom bl a insamling av hushållsavfall och slamtömning.

Trosa kommunkoncern

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Trosa kommuns resultat och ställning påverkas i hög grad av omvärldsfaktorer som konjunktur, befolkningsutveckling, arbets- och bostadsmarknad samt lag- och regeländringar. Dessa kan också beskrivas i termer

av olika risker som kommunen ska hantera och förhålla sig till.

I tabellen nedan sammanfattas några risker som identifieras för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Konjunktumedgång	Minskade skatteintäkter.	Kommunala koncernen	Strategisk planering Budgetföljsamhet
Befolkning	Risk för att befolkningstillväxt blir annan än den prognosticerade. Lågre skatteunderlag än budgeterat alternativt utökade lokalbehov.	Kommunala koncernen	Kontinuerlig uppföljning av befolkningsutveckling. Fortsatt arbete med lokalförsörjningsplan och lokalstyrgrupp.
Minskade verksamhetsintäkter	Konjunktumedgång, inflation och räntehöjning påverkar intäkter inom samhällsbyggnadsområdet.	Samhällsbyggnad	Kontinuerlig uppföljning av intäkter. Årlig taxeöversyn.
Ökad arbetslöshet och svårigheter för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden	Fler söker försörjningsstöd. Det tar längre tid att komma in på etableringen, ökat försörjningsstöd.	Individ- och familjeomsorg (IFO)	Ökat samarbete med Arbetsförmedling. AME/Integration har ett nära samarbete kring individerna.
Ny socialtjänstlag – Framtidens socialtjänst	Oklart när beslut om ny socialtjänst tas. Oklart med kostnadsutveckling.	IFO Vård- och omsorgsnämnden	Följer tidsplanering av införande av ny lag.
Ny lagstiftning – lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	Utredning om förändrat huvudmannaskap för personlig assistans, troligtvis statlig huvudman.	Omsorg om personer med funktionsnedsättning.	Medfinansiering av statliga kostnader, ska vara kostnadsneutrala för kommunen
Fast omsorgskontakt i hemtjänsten	Nytt lagförslag om fast omsorgskontakt i hemtjänsten.	Ökade kostnader för att införa fast omsorgskontakt.	Bevaka den statliga finansieringsprincipen
Ny lagstiftning – fastighetsnära insamling återvinning 2024–27	Producentansvarsorganisationerna ska ersätta kommunerna för insamling och övriga kostnader för hanteringen av förpackningsavfallet.	Teknik och service- avgift renhållning	Naturvårdsverket har fattat beslut om föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningar. TK behöver nu kartlägga konsekvens av den.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter på personal, resultat och kvalitet. Rekrytering – brist på kompetens.	Alla verksamheter	Vikariepool Friskvårdsinsatser Lång handledning av nyanställda Internt chefsförsörjningsprogram Arbeta för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.
El/energikostnader	Drastiskt höjda kostnader fortlöper över tid.	Kommunala koncernen	Avtal, energieffektiviseringar.
Elbrist	Elransonering	Kommunala koncernen	Beredskap, reservkraft
Ökade kostnader	Kostnader på trä, metall, plast, halvledare mm fortsatt hög, projekt- och underhållskostnader påverkas.	Kommunala koncernen	Bevaka och prioritera, investeringsprövning
Långa leveranstider material	Långa leveranstider, varubrist, förseningar i projekt och underhåll.	Kommunala koncernen	Planering av projektgenomförande, bedöma ledtider tidigt i projekt. Öka lagerhållning.
Livsmedelskostnader	Väsentligt höjda livsmedelskostnader.	Teknik- och service Förskola, grundskola, vård- och omsorg	Matsedelsplanering, svinnhantering
Välfärdsbrott bidrag föreningar	När välfärdssystem nyttjas på felaktigt sätt får det stor samhällspåverkan. Utbetalning av Föreningsbidrag kan utgöra risk.	Kultur- och fritid	Översyn av bidragsregler och rutiner kopplat till utbetalningar.
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning. Betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finanspolicy Investeringsprövning

OMVÄRLDEN

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en bra omvärldsanalys i Makronytt 1, februari 2024 som återges nedan.

Svag global tillväxt i år trots lägre räntor och inflation

Den avkylning som med fördröjning följer av föregående års ränte- och prisuppgångar ser vi som den kortsiktigt dominerande kraften för världsekonomin. Visserligen gynnas den ekonomiska tillväxten på båda sidor av Atlanten av betydande satsningar på omställning för delar av industrin samt energisektorn, liksom av det uppsving som skett för försvarsindustrin. Men fjolårets räntehöjningar har alltså en åtstramande effekt fortfarande. BNP-tillväxten i många länder antas därför bli låg eller måttlig i år. Samtidigt väntas fjolårets trend av fallande global inflation fortsätta. Detta antas också möjliggöra en omsvängning av penningpolitiken, där bland andra Federal Reserve, ECB och Riksbanken i år sänker sina styrräntor. Tids nog kommer sjunkande räntor och inflation att bädda för en global återhämtning. Men den nedgång för marknadsräntorna som vi förväntar i år är betydligt mindre än uppgången 2022 – 2023. Den lägre inflationstakten innebär inte något återställande av den köpkraft som gått förlorad utan möjliggör endast att en utdragen återhämtning för hushållens realinkomster kan inledas. Något markant lyft för global BNP-tillväxt väntas därför inte i år, trots sjunkande räntor och inflation.

Fjolårets fallande globala tillväxt beräknas i år sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaderna i flera länder. Troligen kan den dämpning av sysselsättningstillväxten som syntes i flera länder 2023 övergå i sjunkande sysselsättningsnivå i år – så som redan har skett i Sverige. Att konjunkturedgången mer tydligt inbegriper arbetsmarknaden sänker chanserna för en tidig konjunkturuppgång. Med tiden förutsätts därför behovet av att stötta konjunkturen bli ett allt tydligare motiv för en lättare penningpolitik. Utan denna lättnad hotar troligen en recession i USA. Otillräckliga räntesänkningar skulle kunna innebära en för stor åtstramning om realräntorna blir för höga efter den stora nedväxlingen av inflationen som skett. En annan faktor som också talar för behovet av lägre styrräntor globalt är den parallella åtstramning som följer av att flera centralbanker, inte minst Federal Reserve, är i färd med att avveckla sina obligationsinnehav. Detta höjer marknadsräntor (allt annat lika) och begränsar den räntenedgång för långa räntor som centralbankerna vill åstadkomma.

Svensk inflation fortsätter att falla i år

Likt de flesta bedömare räknar SKR med en fortsatt nedgång för inflationen i Sverige. Vi närmar oss nu

återigen en KPIF-inflation på 2 procent. Detta faktum, samt en liknande utveckling i vår omvärld, möjliggör för Riksbanken att börja sänka styrräntan. Vi räknar med en första sänkning i maj.

Mycket tyder på att inflationen fortsätter att sjunka i år, inte bara i Sverige. Trots månatlig volatilitet, där några utfall visat oväntat höga priser, räknar vi i år med en fortsatt trend nedåt för global inflation i såväl producent- som konsumentled. I vår prognos beräknas den svenska valutan i år ta igen ungefär den försvagning som skedde 2023. Denna förstärkning av kronan 2024 antas följa, dels stigande generell riskaptit, dels att negativa scenarier för svensk fastighetsmarknad gradvis prisas ned. Kronförstärkningen bidrar till en ytterligare dämpning av priserna på importerade varor och tjänster.

Den underliggande inflationen enligt indexet KPIF exklusive energi fortsätter nedåt under 2024, speciellt under det första halvåret i år. Nedgången är bred, bland annat från långsammare prisökningar på livsmedelspriserna. Genomsnittligt lägre el- och drivmedelspriser än 2023 beräknas därtill bidra till nedgången för KPIF-inflationen.

Vi bedömer att toppen för centralbankernas styrräntor har passerats, liksom för långa marknadsräntor. Svenska bolåneräntor med längre bindningstider började vika nedåt redan i slutet av förra året. Medan denna trend antas fortsätta räknar vi med att räntorna för 3-månaders bindning sjunker först när Riksbankens första räntesänkning är ett faktum. Men även efter att bolåneräntor med de kortaste bindningstiderna har börjat att sjunka kommer det att dröja innan hushållens genomsnittliga bolåneränta understiger den som gällde 12 månader tidigare. På helårsbasis beräknas genomsnittsräntan för hushållens bolån i år hamna över 2023 års genomsnitt.

Tidpunkten då räntekomponenten börjar bidra negativt till KPI beräknas nås först 2025. KPI-inflationen för helåret 2024 överstiger därför inflationen enligt KPIF, i likhet med 2022 och 2023.

Svag svensk tillväxt i år men återhämtning därefter

Svensk BNP gick sidledes under 2023 och totalt ser helåret ut att resultera i en liten nedgång. Tuffa tider för räntekänsliga hushåll och byggföretag i Sverige har inneburit att konsumtion och bostadsinvesteringar har minskat på ett sätt som vi inte har sett sedan 90-talet. Högt inflation och snabbt stigande räntor är den stora boven i dramat och fortsätter att vara så även 2024. Det tar tid för penningpolitiken att slå igenom och därför väntas den lägre inflationen och det förväntade lägre ränteläget att ge avtryck på den inhemska efterfrågan först under 2025. Vi förväntar oss en gradvis allt starkare återhämtning under senare delen av 2024.

Inflations- och räntepuckeln har hittills inneburit en större avmattning i Sverige än i flera andra länder, med anledning av en relativt högre räntekänslighet. Sverige tycks därmed ligga före flera andra länder i konjunkturförloppet, när det i hög grad styrs stora slag i penningpolitiken. Och precis som i konjunkturedgången/fasen av stigande räntor väntar vi oss att Sverige kommer ligga före flera andra länder i konjunkturuppgången/fasen av sjunkande räntor. När den inhemska återhämtningen inleds i Sverige 2025 väntas således endast svag draghjälp från exporten.

Men en tudelning syns i den svenska ekonomin. Förra året föll bostadsbyggandet kraftigt samtidigt som övriga investeringar, både offentliga och privata, steg oväntat mycket. Stora investeringar, inte minst inom ramen för grön omställning, upprustning av försvaret och demografiska behov är viktiga förklaringar till detta. Dessa drivkrafter kvarstår i år, bostadsinvesteringarna fortsätter att falla ytterligare något i år innan det vänder till nästa år medan övriga investeringar fortsätter att öka i måttlig takt både i år och nästa, vilket sammantaget håller upp investeringarna under lågkonjunkturen. Mycket svag inhemsk efterfrågan ihop med en svag växelkurs innebar dessutom att importen till Sverige minskade markant 2023. Detta reverseras framöver, i takt med starkare hushållskonsumtion samt att kronan stärks. Samtidigt är exporten dämpad givet en fortsatt svag omvärldskonjunktur. Detta blir andra sidan av mynnet när kronan stärks. Det ovanligt positiva bidraget från nettoexporten 2023 går därmed förlorat i år.

Konjunkturrell nedgång för sysselsättningen

Svensk arbetsmarknad har alltså stått sig relativt väl i svag konjunktur både 2022 och 2023. Sedan juli 2023 syns dock en nedgång för sysselsättningsgraden. Rekryteringsläget är dock ännu stramt och både företag och offentliga myndigheter har det senaste året behållit sina anställda i hög utsträckning, trots vikande produktion eller åtstramade budgetar. Ett skäl till detta är betydande kostnader förknippade med att rekrytera och lära upp ny personal. Men trenden av vikande sysselsättning fortsätter i år. Sysselsättningen sjunker 2024, för att åter öka 2025. Andelen arbetslösa beräknas alltså fortsätta stiga i år. Först 2026 antas arbetslösheten vända ner.

Svag ökning av det kommunala skatteunderlaget 2024

När det gäller 2023 pekar uppgifter från Skatteverket (arbetsgivardeklarationer) på en ökning av lönesumman om 5,2 procent för helåret. Året avslutades dock oväntat svagt. Månatliga lönesummor enligt uppgifterna från Skatteverket (speciellt vid analys av denna data i

säsongsrensade termer) i november och december framstår som svaga också när inbromsningen på arbetsmarknaden i slutet av 2023 beaktas. Kanske är det en försmak av 2024, som beräknas ge en klart svagare tillväxt för lönesumman och skatteunderlaget.

Ökningen av lönesumman helåret 2023 är dock historiskt stark, detsamma gäller skatteunderlaget. Tillväxten av lönesumman 2023 kan därmed adderas till åren 2021–2022, då ökningen sammantaget varit högre än en genomsnittlig historisk ökning (trots pandemin). En faktor som ytterligare lyfte skatteunderlaget 2023 var den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt en stor höjning av pensionerna, som följde på en ovanligt stor ökning av prisbasbeloppet 2023.

2024 minskar tillväxten av skatteunderlaget markant och ökar endast med 2,7 procent. Det beror i huvudsak på en tydlig inbromsning av lönesumman. Medan lönerna i år beräknas stiga ungefär i samma takt som förra året väntas antalet arbetade timmar stagnera.

Timplönerna enligt Konjunkturlönestatistiken väntas i år stiga i samma takt som 2023, med 3,8 procent. Ökningen av NR-timplöner, som styr beräkningen av lönesumman, antas dock bli lägre. Det är i hög grad kopplat till en stor uppgång för medelarbetstiden, det vill säga kvoten mellan antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta på makronivå. En relativt stark ökning av pensionerna 2024 gynnar dock skatteunderlaget. Detta motverkar nedväxlingen av tillväxten för lönesumman.

År 2025 antas skatteunderlagets utveckling tydligt präglas av konjunkturuppgången i ekonomin. Gradvis stigande efterfrågan på arbetskraft leder först till ett högre nyttjande av befintlig arbetskraft (genom högre medelarbetstid) men gradvis kommer även antalet sysselsatta att öka. En viss nedväxling av löneökningarna förutses 2025, efter de högsta löneökningarna på länge 2023 och 2024, men denna negativa faktor väntas med råge övertrumpas av stigande sysselsättning.

Sett till hela beräkningsperioden ökar skatteunderlaget ungefär i linje med en historisk trend. Men nedväxlingen 2024 sticker ut, liksom återhämtning därefter.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring					
Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Prisutveckling	6,5	4,4	0,2	1,9	3,2
Realt skatteunderlag	-1,5	-1,4	4,6	2,6	0,8

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn).

På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Nivåtapet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Trosas invånare uppgår per sista december till 14 885 invånare, en ökning med 125 personer sedan årsskiftet.

Aldersgrupp	Förändring sedan november 2023	Förändring sedan december 2022	Antal personer i gruppen den sista december 2023
0 - 5 år	+7	-38	959
6 - 12 år	+2	+10	1 343
13 - 15 år	0	+17	563
16 - 19 år	0	+18	663
20 - 24 år	-1	+7	533
25 - 44 år	+18	-8	3 247
45 - 64 år	-4	+21	3 829
65 - 69 år	+4	+37	903
70 - 79 år	-1	-26	1 913
80 - 89 år	-8	+91	821
90 - år	-5	-4	111
Summa	+12	+125	14 885

Vid årsskiftet hade Trosas befolkning ökat med 0,8 procent (0,7 procent år 2022) vilket innebär plats 30 (plats 71 år 2022) över Sveriges kommuner med störst procentuella tillväxt under året. På första plats noteras Nykvarn kommun med en ökning på 3,8 procent. Trosas befolkningsökning i snitt under en femårsperiod mäts i fullmäktiges mål och var 2,4%.

September var den månad då befolkningen ökade mest, med 45 nya invånare. Det föds färre under året än det dör vilket det även gjorde föregående år. Det är inflyttningen från andra län som är den främsta orsaken till befolkningsökningen vilket känns igen från tidigare år.

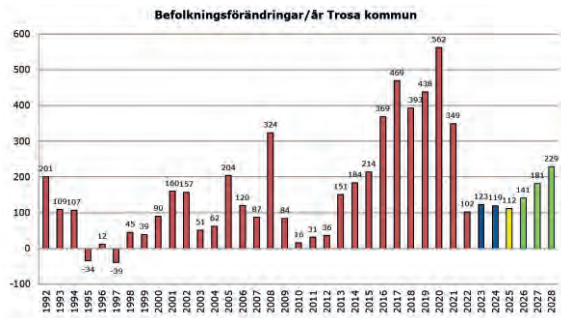
Den kraftiga befolkningsökning som Trosa haft de senaste åren ställer höga krav på den kommunala organisationen att hänga med när det gäller exempelvis förskole- och skolverksamhet, lokalförsörjning och teknisk infrastruktur.

Nationellt sett växte befolkningen med 0,3 procent under 2023, vilket innebär den lägsta folkökningen på 22 år, och barnafödandet i förhållande till befolkningen har aldrig varit lägre i Sverige.

Grafen nedan visar årliga befolkningsförändringar i Trosa sedan 1992. Konjunkturläge och bostadsproduktion är viktiga parametrar som tydligt påverkar såväl in- som utflyttning. I spåren av finanskrisen 2008 var tillväxttalen i Trosa blygsamma och har sedan dess successivt ökat. För 2022 och 2023 var tillväxten något lägre. Prognosen de kommande åren visar en fortsatt en något lägre prognos än tidigare. Prognosen

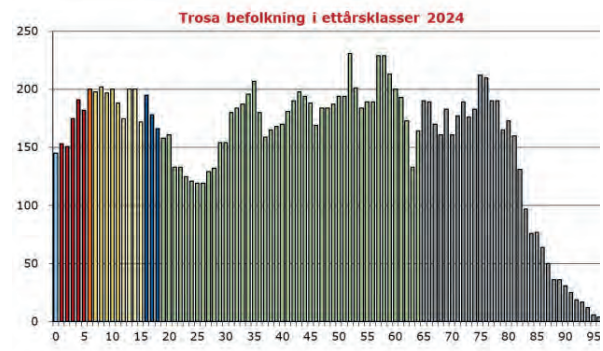
börjar på en lägre nivå med ca +120 personer/år under de mindre expansiva åren för att i slutet av prognosen ligga på drygt +200 personer/år. Den och gula och de gröna staplarna avser prognostiserad befolkningsförändring som budget 2025 och framåt bygger på.

Befolkningsförändringar 1992-2022 med prognos 2023-2028¹

DEMOGRAFI

Invånarnas behov av service styr kommunens uppdrag. Befolkningens sammansättning, ålder och antal, är därför avgörande för all planering och styrning av kommande års verksamhet och uppdateras årligen i de gemensamma planeringsförutsättningarna. Åldersgrupper med över 200 invånare fortsätter att öka.

ARBETSMARKNAD

Enligt Arbetsförmedlingen var arbetslösheten 6,7 procent i riket sista december 2023.

Arbetsmarknaden i Trosa

Den totala arbetslösheten i Trosa kommun i åldersgruppen 16–64 år var 3,7 procent vid 2023 års slut, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med motsvarande tidpunkt året innan. Siffran kan jämföras med en arbetslöshet i riket på 6,7 procent och i länet på 8,8 procent. Ungdomsarbetslösheten minskade under året från 6,8 till 5,1 procent. Ungdomsarbetslösheten är fortsatt lägre än i riket där den var 8,3 procent och 11,6 procent i länet. Minskningen från 2022 håller i sig mycket tack vare att

¹ Gemensamma planeringsförutsättningar, KS 2024-02-28

både besöksnäringen och industrin hade ett bra 2023. Branscher som klarade sig mycket bra under 2023 var tillverkning, hotell/restaurang och bygg/hantverk.

BOSTADSBYGGANDE

Val av linje för järnvägssatsningen Ostlänken är klar och järnvägsplanen ligger för fastställelse. Detaljplan för resecentrum har tagits fram. Ostlänken har beräknad byggstart år 2025 och Ostlänken i sin helhet beräknas vara färdig år 2035.

Exploateringstrycket har minskat under året även om flera projekt har pågått under året så har inte nya exploateringsprojekt startats i samma utsträckning som tidigare. Det märks att det är lågkonjunktur. Den femte översiktsplanen för Trosa kommun färdigställdes och vann laga kraft under 2022.

Planering/exploatering fortsätter för nya bostäder i bland annat:

Vagnhärad

Mölnaängen
Väsby
Albyområdet
Centrumvägen
Vagnhärad Centrum

Trosa

Hökeberga
Åda backar
Åda fritidshusområde
Predikanten
Kvarteret Mejseln
Västra Krymla

Västerljung

Hammarbyvägen
Norrby

FINANSIELLA RISKER

Den av fullmäktige beslutade Finanspolicyn utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Trosa kommun och dess bolag, Finanspolicyn säkerställer att kommunen genom att efterleva angivna riktlinjer och riskmandat kommer att uppfylla Kommunalagens krav avseende medelsförvaltning. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerad för bland annat ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget kan skapa ovisshet om framtida utgifter och därmed också risker. Med ränterisk

avses risken att låsa fast alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge och risken att räntekostnaderna ökar vid ett stigande ränteläge. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen (endast Trobo). En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning. Portföljens räntebindning utvärderas löpande och förändras beroende på räntetro, policyns riktlinjer och i samband med refinansieringar/nya lån.

- Den genomsnittliga räntan i koncernens låneportfölj om 1 536 mkr är 2,28%.

- Den genomsnittliga räntan i kommunens låneportfölj om 840 mkr är 2,15 %.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att kommunen eller bolagen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansiering endast kan ske till ofördelaktiga villkor. För att minska finansieringsrisken ska kommunen och bolagen eftersträva en spridning av förfall och finansieringskällor. Kommunen och bolagen ska eftersträva grön finansiering i den mån det är möjligt.

Refinansierings-/marginalrisken ska begränsas genom att sprida kapitalförfall över tid och mellan olika motparter. Risken för att inte få låna anses som begränsad men däremot finns en marginalrisk som måste begränsas genom att sprida kapitalförfallen. Kapitalbindningen har förlängts något under 2023 i samband med refinansiering och nyupplåning.

- Andelen kapitalförfall inom ett år får max uppgå till 40 % av portföljen. Uppgår vid årsskiftet till 25 % för koncernen.

- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska uppgå till minst 2 år. Uppgår vid årsskiftet till 2,56 år för koncernen.

Likviditetsrisk

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalflöden i koncernkoncernen samt för att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering. Inom kommunen finns ett koncernkontosystem för samordning av likviditetsflöden till kommunen och bolagen.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Pensionsförpliktelsen avser den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensionsskuld.

Total pensionsförpliktelse i balansräkningen

a.) Avsättning inkl. särskild löneskatt	32 623
b.) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	126 758

Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring

a.) Intjänade from 1998, pensionsavsättning	47 194
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0

Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring) 206 575

HÅLLBARHET

Trosa kommun arbetar enligt ett miljöledningssystem med syftet att alla verksamheter, inklusive bolagen Trobo och Trofi, kontinuerligt ska bidra till en bättre miljö. Som en del i det arbetet får all personal genomgå miljöutbildning och verksamheternas miljöarbete redovisas årligen till kommunfullmäktige. Här följs även nyckeltalen för Ekokommunerna och Agenda 2030 upp.

Kommunfullmäktiges mål om Hållbarhet och folkhälsa är att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika. Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030 för att målet ska uppnås. Målet uppnås delvis då 6 av 13 mål tillhör de 25% bästa kommunerna i landet.

Inom ramen för miljöledningssystemet följs även kommunens arbete inom Agenda 2030 upp. När kommunernas arbete utifrån Agenda 2030 utvärderades av Dagens samhälle så placerades Trosa kommun på en femteplats totalt och plats 56 i Miljöranking – Aktuell hållbarhet.

FÄLTASSISTENT
Trosa-Vagnhärad-Västerljung

Händelser av väsentlig betydelse

INFLATION OCH LÅGKONJUNKTUR

Året 2023 har präglats av inflation och prishöjningar, bland annat på energi och livsmedel. Påtagligt högre kostnader och fortsatt höga krav på investeringar och digitalisering har, trots åtgärder, lett till lägre resultat för flera av kommunens verksamheter. Även förändrad lagstiftning inom flera områden har varit kostnadsdrivande.

I lågkonjunktrens fotspår syns en ökning av arbetslösheten. Kommunens Individ- och Familjeomsorg samverkar med Arbetsförmedlingen, Region Sörmland samt Försäkringskassan. Det finns risk för en ökning av försörjningsstöd under kommande år med anledning av de stigande priserna och högre räntekostnader för hushållen.

Flera av kommunens verksamheter erhåller statsbidrag för att möjliggöra satsningar. Även små förändringar i statsbidragsutformningen kan få konsekvenser för verksamheterna. Snabba förändringar kring statsbidragen ger inte alltid verksamheten tidsmässiga förutsättningar att söka bidraget. Varje bidrag kräver en ansökan som svarar mot bidragets mål och intention. Sedan sker uppföljning av varje statsbidrag, med lite olika omfattning. Statsbidragen är viktiga för verksamheten men kräver också personella insatser.

BEREDSKAP

Oroligheterna i omvärlden har de senaste åren ökat betydelsen av kommunens arbete med beredskapsfrågor. Totalförsvaret och samhällsskydd vävs in i arbetet kring bl.a. infrastruktur, digitalisering och internkontroll. Samarbeten med FRG (Frivilliga resursgruppen), Sörmlands räddningstjänst och Sörmlands kommuner samt övningen Oktober är exempel på arbeten för att göra vår del i uppbyggnaden av totalförsvaret och möta krav och förväntningar på kommunen.

Kontinuitetsplanering inom samhällsviktig verksamhet har varit i fokus även 2023. En ny RSA (Risk- och Sårbarhetsanalys) för mandatperioden har redovisats till Länsstyrelsen.

Arbetet med energieffektivisering och beredskapsåtgärder har pågått under flera år och har intensifierats i och med omvärldsläget med höga energikostnader och risk för elbrist.

DIGITALISERING

Utveckling inom systemstöd sker i alla kommunens verksamheter. Under året finns det några projekt som påverkat samtliga verksamheter inom kommunen. Ett sådant stort projekt har varit införandet av Microsoft 365. Beslutsstödsystemet Hypergene används redan av många verksamheter och arbete pågår med att få fler verksamheter att implementera det under kommande år.

Ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem ska implementeras i kommunens verksamheter och därmed kan kommunens centrala diarium ställas av.

Grundskolan har implementerat Schoolsoft, ett kommunikations- och dokumentationsverktyg. Skolverksamheterna har dessutom bytt verktyg från PC till Chromebooks för att lärarna ska arbeta i samma plattform som eleverna.

För Vård- och omsorgskontoret har årets digitaliseringsarbete bland annat bidragit till att kvalitetsledningssystemet nu är tillgängligt för all personal.

Under året har man även fortsatt med implementering av digitala nyckelfria medicinskåp och infört tvåfaktorsautentisering till känsliga verksamhetssystem via digital legitimation e-SITHS. Det pågår också ett arbete med att införa Cosmic Link som är ett system för kommunikation mellan Region Sörmland samt olika delar inom kommunen, såsom skola, socialtjänst, funktionshinderverksamhet och äldreomsorg.

För att bättre möta behovet av digitala lösningar inom vård- och omsorgskontoret har det anställts en projektledare med ansvar för att till exempel leda och stötta olika införandeprojekt.

Kvalitetsenheten har arbetat med att säkerställa att de digitala tjänsterna följer lagkrav, är informations-säkrade, att behörighetskontroller sker samt se till att kunskapen om hanteringen av dessa finns.

Kultur- och Fritidsnämnden har genomfört olika satsningar under året. Biblioteken har lanserat ett nytt biblioteksdatasystem och ny webbplats. Kulturskolans nya verksamhetssystem StudyAlong underlättar kommunikation mellan elever, vårdnadshavare och lärare. Systemet ger dessutom möjlighet till direktanmälan till tillgängliga kurser.

Trosa Fibernät har etablerat ett bredbandsnät som ger 98 % av hushållen tillgång till en fiberanslutning. Detta ger kommunen möjligheter att leverera digitala tjänster, där välfärdstjänster är ett bra exempel. Efter valet 2022 sattes ett nytt lokalt mål om år att 99 % av hushållen och företagen ska ha tillgång till fiber senast år 2026.

VÄSENTLIGA AVTAL

Efter genomförd upphandling har ett nytt avtal tecknats med Telge Återvinning gällande insamling av hushållsavfall samt insamling av förpackningsmaterial från återvinningsstationer. Kommunerna övertog detta ansvar från årsskiftet 2023/2024 från FTI.

Nytt hyresavtal för Krämö har tecknats med APelago AB för perioden jan 2023-dec 2025 med möjlighet att förlänga tom dec 2028.

Avtal gällande drift och underhåll av offentlig belysning upphandlades och tilldelades Vattenfall Services Nordic AB.

STÖRRE INVESTERINGAR

I investeringsredovisningen redovisas Trosa kommuns investeringar i bland annat fastigheter, markanläggningar och inventarier där de största, med budget om minst 7 mkr särredovisas. Utfallet för den totala investeringsverksamheten under perioden januari till december 2023 uppgår till 175,5 mkr vilket kan jämföras med 264,6 mkr 2022.

Avgiftskollektivet står för 24,1 % av årets investerade belopp.

Arbete sker löpande med att utveckla projektprocessen för att driva och genomföra projekt så effektivt som möjligt. Ett digitalt projektsystem, ProjectCompanion, har under året upphandlats och implementeringen inledd. Verksamheten kommer att samla alla investeringsprojekt i detta system. På så vis kommer alla investeringsprojekt att följas upp och hanteras på samma sätt oavsett vilken enhet som är beställare.

Under hösten har en projektledare med inriktning på VA anställts då det kommer att ligga en stor tonvikt på investeringar inom VA området framöver. Totalt tre projektledare inklusive gruppchef som ansvarar för verksamheten och driver utvecklingen.

Arbetet med att genomföra de investeringar som är beslutade pågår löpande. Nedan beskrivs de särredovisade större investeringarna. Utöver nedan beskrivna större projekt har även ett antal mindre investeringar genomförts.

FASTIGHET

Utveckling kök

Fas 1 i arbetet med att bygga om kök för att klara krav och volymökningar kring måltider är avslutat. Renovering av Häradsgårdens kök färdigställdes inför sommaren. Fas 2 innebär att kartlägga de kök som återstår; Tomtaklinskolans kök, Vitalisskolan samt förskolornas kök för att ringa in de åtgärder som krävs framöver.

Hedebyskolan

Ny och tydligare entré har skapats på Hedebyskolan men även renovering av invändiga ytor med nya utrymmen för enklare vardag för personalen. Utförande för att knyta ihop entrén med innergården är färdigställd.

Under sommarlovet har även ny musiksäl skapats i ett av skolans klassrum.

I Hedebyhallen har nytt sportgolv monterats samt att omklädningsrummen har renoverats. Under hösten har utbyte av belysning till LED i lilla Hedebyhallen utförts, som en energibesparande åtgärd. Detta är tidigare utfört i stora Hedebyhallen.

Demensboende Ängsgården i Trosa

I samband med att Socialkontoret flyttar ut från vårdcentralen har ombyggnation till demensboende pågått fram till sommaren. Inflyttning i elva nya lägenheter är färdigställt.

Upphandling av renovering av övriga ytor har genomförts under sommaren och renoveringen pågår där lägenheter, gemensamma ytor och personalytor renoveras. Beräknas vara helt färdigställt sommar 2024.

Trosa gästhamn

Arbete pågår kring utredning av ny pontonlösning för drivmedel.

Ny idrottshall

Byggnation av idrottshall på Tomtaklinsområdet har pågått sen våren 2021 och färdigställdes dec 2022. Den nya idrottshallen invigdes i slutet av januari 2023. Under sommaren 2023 fick fasaden en konstnärlig utsmyckning i form av konstverket Schvung.

Industrigatan 8

Ventilationen på delar av byggnaden har anpassats. Utemiljön med parkeringsytorna kommer att utvecklas 2024. Process påbörjad med kvarvarande ytor på Industrigatan 8. Återvinningsbutiken och lokaler för LSS anpassas för verksamhetens behov. Solceller har monterats på stora delar av taket under hösten.

Kyrkskolan

Om- och tillbyggnad av klassrum samt större kapprum och fler toaletter är färdigställt till skolstart vårterminen 2024. I samband med detta renoverades även taket på äldre och nyare delen.

GATOR OCH PARKER

GC-väg Öbolandet

Ettapp 2 och 3 är färdigställd under våren 2023.

Vandringshinder Trosaån

Projektet startade upp under våren 2022. Etappen vid Trosa kvarn som är den som är komplicerad att genomföra har vi varit tvungen att förlänga då försenade leveranser av stål har påverkat sluttiden. Projektet färdigställdes under december 2022 men mindre åtgärder och överlämning till drift pågick under 2023.

Scenparken i Vagnhärad

Arbetet med parken kan påbörjas efter att verksamheten erhållit resultat från de geotekniska undersökningarna som genomförs i början av 2024. Det kommer att genomföras geoteknisk undersökning för den tänkta bron som sedan ligger till grund för dimensioneringen. En genomförandeplan kommer att redovisas därefter.

Utveckling av Hamnängen

Under 2023 har arbetet med anläggning av dagvattentan som ligger i anslutning till Gästhamnsparkering pågått och beräknas bli klart i början av 2024. Renovering av promenadstråket är klart utmed fiskebryggan med nya sittplatser, rabatter och belysning. Det som återstår är plantering av växter under våren 2024.

Projektering av sista etappen med anläggning av parkdelen i norra delen av ytan d.v.s. förlängning av Hamnängen pågår och anläggningen kommer påbörjas hösten 2024 för att inte påverka evenemang.

VA – VATTEN OCH AVLOPP

Tofsö

Projektet har anslutit 76 fastigheter av totalt 173 fastigheter. Åtgärder är utförda på de anläggningar som haft lukt- och ljudproblem tidigare. Avtalet som handlades upp 2017 med Fann som leverantör av utrustning till Tofsö har löpt ut. Under hösten har en ny lösning tagits fram via Sinfra som är ramavtals-leverantör inom VA.

Verksamheten har överklagat beslutet som tagits i Miljönämnden 2023-12-04 om att godkänna en egen anläggning för en av fastighetsägarna. Detta är överklagat för att få en tydlig bild av vad som gäller i ett verksamhetsområde, som Tofsö är, och hur detta påverkar kommunens huvudmannaskap.

Kommunikation till fastighetsägare kommer att uppdateras.

Utbyte vattenventiler

Ventilbytesprogrammet pågår och kritiska ventiler är till stor del utbytta i Trosa. Programmet kommer att fortsätta under 2024 och 2025 med utbyte av kritiska ventiler i Vagnhärad.

Uppgradering Trosa avloppsreningsverk

Trosa avloppsreningsverk har genomgått renovering för att klara nuvarande och kommande belastning fram till överföringsledning till SYVAB ska kopplas på. Den största delen var klar under 2022 men vissa anpassningar har genomförts 2023.

Ovidkommande vatten

Arbete med ovidkommande vatten har startat med både inventering och renovering. Vi har genomfört ett projekt i centrala delarna av Trosa med rökstudier och filmning. En viktig del i projektet är att koppla upp pumpar till det överordnade styrsystemet för att kunna utvärdera effekten av åtgärderna och hur flödena påverkas vid nederbörd, smältvatten och höga vattenstånd.

Trosa vattentorn

Projektet med renovering av vattentornet i Trosa är genomfört avseende yttre arbeten. Det inre arbetet med ny cistern kommer att påbörjas operativt under Q4 2024 och färdigställas Q1 2025.

Överföringsledning SYVAB

Arbetsgrupp och styrgrupp har haft avstämningar under året. Trosa kommun och Telge Nät har tecknat samarbetsavtal för sträckan Hölö till Pilkrog och den produktionen har startat. Under året har vi startat arbetet med tillståndsprocesser genom kommunikation med Länsstyrelserna i Södermanland och Stockholms län samt en pågående dialog med markägare. Projektering av sträckan Vagnhärad till Hölö pågår. Målet är att ha en produktionsstart av den sträckan under senare delen av 2024. Målet att ha en ledning klar för anslutning 2027 ligger fast.

Stensundsvägen

Projektet Stensundsvägen har under 2023 startat för att hantera framtida exploateringar när det gäller spillvatten och vattenförsörjningen.

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Trosa kommun går nu in i en lägre tillväxttakt. Det märks främst i barngrupperna på förskolorna, där det

för första gången på många år minskat i antal barn. Verksamheten behöver nu och fortlöpande genomlysas sin organisation så att dimensioneringen blir rätt och kostnadseffektiv – ett arbete som kommer löpa över flera år. Förväntad effekt av detta är ökad kvalitet i verksamheten och starkare resultat.

Med förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildningen och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka. Om arbetsmarknadsläget försämras kommer troligen även behovet av utbildningsvalidering att öka. Båda dessa delar kan bli kostnadsdrivande.

Trots en lägre befolkningstillväxt i kommunen är ökningen av äldre personer med behov av t.ex. hemtjänst och funktionsstöd är fortsatt hög. Det har varit ett stort tryck på Vård- och Omsorgsnämndens verksamheter med fler sökande till särskilt boende. Det beror till stor del på att befolkningen blir äldre men också på inflyttning av äldre personer till Trosa kommun.

För att möta behoven av särskilt boende öppnades en ny avdelning på Ängsgården med 11 nya platser. Avdelningen har fått namnet Lunden och kommer främst att rikta in sig på personer med demenssjukdom.

Omvårdnaden som utförs i hemmet blir mer och mer avancerad, vilket ställer krav på kompetensutveckling hos personalen. Den 1 juli blev undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att de som har utbildning till undersköterska och har fått bevis från Socialstyrelsen får kalla sig undersköterska. Det kommer dock att finnas övergångsregler där de som var anställda som undersköterskor den 1 juli 2023 får fortsätta kalla sig det fram till 2033.

Exploateringstakten har minskat både på grund av minskad inflyttning och till följd av ränteläget. Stadsplaneringen är alltjämt viktig för kommunens långsiktiga tillväxt, och planering sker även för större infrastrukturprojekt, exempelvis Resväg Västra Trosa, väg 218 och Ostlänken.

Den årliga HME undersökningen, Hållbart medarbetarengagemang, visar att Trosa ligger på en stadigt hög nivå.

Medborgarundersökningen som genomfördes under hösten visade att Trosa kommun hade näst högst svarsfrekvens. Resultatet av undersökningen presenteras under första halvan av 2024.

Företagsklimatet i kommunen är god. Det blev en 6:e plats i Svenskt Näringslivs ranking, och även NKI (Sveriges Kommuner och Regioners Nöjd Kund Index) visade likt föregående år ett högt betyg.

Under slutet på 2023 blev ett stort antal företagare lokallösa efter en brand på Vagnhärads torg. Kommunen har haft en tät dialog med företagen om stöttning både på kort och lång sikt.

Turismnäringen har haft en god tillströmning av besökare och antalet utländska besökare återhämtade sig under 2023.

Under året genomförde Miljönämnden kartläggning av utsläpp till spillvattennätet. Det är en del av kommunens uppströmsarbete för att säkerställa kvaliteten på spillvattnet som ska gå till Syvab via överföringsledning. Hållbarhetsutskottet arbetar bland annat med energi- och klimatrådgivningar och efterfrågan på tjänsten har varit hög även i år och det gäller för både privatpersoner och föreningar/företag.

Trosaån är en vacker sevärdhet och är även en viktig fiskväg. I fiskpassagen vid Trosa Kvarn finns en fiskräknare som under året räknat in att 35 000 fiskar använt passagen. Även uttrar och bävrar har använt fiskpassagen och resultatet visar på att satsningen varit bra och att de biologiska förutsättningarna för Trosaån förbättrats markant.

Hållbarhetsutskottet har arrangerat flera aktiviteter under året för att visa sitt hållbarhetsarbete samt ge invånarna tips om ett mer klimatsmart vardagsliv. Vattendagen i augusti hade fokus på vattenfrågor, marina naturreservat, badplatser och våtmarker. Hållbarhetsdagen handlade om naturvård, renhållning, transporter och klimat. Odlas vardagsmaten är ett projekt som startades 2023 och erbjuder bland annat odlingskurser. Kultur- och föreningsverksamheten har genomfört ett antal olika evenemang under året, bland annat "kulturlov och kulturkollo" genom tvärkonstnärliga samverkansprojekt med bibliotek, fritidsgård och grundskolor under sportlov och sommarlov.

Under 2023 tilldelades Kultur- och fritidsnämnden en ettårssatsning avseende utveckling ridanläggningen på Tureholm. Trosa ridsällskap har erhållit ett riktat bidrag för att arbeta fram underlag för en framtida byggnation. Arbetet kommer att fortgå i samverkan med Tureholms gård och föreningen de närmaste åren.

Den nya idrottshallen Multum öppnades officiellt för allmänheten genom ett välbesökt öppet hus den 4 februari, där två föreningar deltog med uppvisning och prova-på-verksamhet. Under augusti 2023 monterades konstverket Schvung på Multums fasad.

Föreningarnas dag arrangerades den 20 augusti, i samverkan med fritidsgårdarna. I år ägde evenemanget rum i Multum, Tomtaklinthallen och på Tomtaklins IP. Ett tiotal föreningar deltog och visade upp sin verksamhet och fritidsgårdarna sålde fika i kiosken.

Legionellautbrott på Safiren innebar stängning av anläggningens simhall och duschutrymmen under 6 veckor. Ersättning utbetalades till entreprenören.

RÄTTSTVISTER

Vid årsbokslutet finns inga pågående rättstvister.

Styrning och uppföljning

STYRMODELL TROSA KOMMUN ¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheter inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheter. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

FASTLAGD KURS FÖR TROSA KOMMUN ²

Fastlagd kurs för Trosa kommun är styrande för all verksamhet inom Trosa kommun.

Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:

Medborgarnas behov och önskemål
Valfrihet
Flexibilitet
Kvalitet och god service
Enkelhet och kostnadseffektivitet
Samarbete mellan servicegivare och nyttjare

Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning/samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.

Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetsättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.

Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.

Verksamheten skall bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.

Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje Orts särprägel skall tillvaratas.

Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.

Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.

Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.

Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra ideella organisationer.

För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.

Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

MÅL FÖR VERKSAMHETEN

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges nio mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, engagemang,

¹ Kommunfullmäktige 2019-11-26, § 96. Dnr KS 2019/129

² Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, §71, dnr 1991-00085.

kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och regioners projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kolada samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

FINANSIELLA MÅL

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

BUDGETPROCESS

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras. (Ett nytt verksamhetssystem kan till exempel medföra ett förändrat arbetssätt som effektiviserar verksamheten.)

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren samt vid behov en tioårig långtidsprognos. Bakgrunden till detta är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknig av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Lokalförsörjningsplan

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa ett verktyg för att möjliggöra planering av det framtida lokalbehovet samt med god framförhållning kunna bedöma det framtida investeringsbehovet och kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler i den kommunala verksamheten. Målbilden är "Rätt lokal vid rätt tidpunkt till rätt kostnad". I normalläget bedöms det strategiskt att kommunens verksamhetslokaler också ägs av Trosa kommun. Det ger förutsättningar för god ekonomisk hushållning med flexibilitet och med möjlighet att styra, att optimalt nyttja och att hållbart förvalta lokaler. Livscykelkostnaden är en viktig parameter att beakta för att över tid nå god ekonomisk hushållning av resurser.

Internhyra

Internhyra beräknas i enlighet med beslutad internhyresmodell och nämndernas budgetram justeras.

Resursfördelning

Resursfördelning till verksamheterna förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola samt äldreomsorg, oavsett huvudman, bygger på den befolkningsprognos som årligen tas fram till budget och som ingår i de gemensamma planeringsförutsättningarna (GPF).

Central buffert

Kommunstyrelsens anslag för central buffert bör vara 2 % av verksamheternas budgeterade kostnader. Beslut om fördelning ur den centrala bufferten ska ske en gång per år i samband med att kommunstyrelsen behandlar kommunens delårsbokslut.

Fördelning sker enligt nedanstående kriterier:

- För ökade/minskade volymer (demografiska variabler) för barnomsorg, skola, äldreomsorg
- Ökade kostnader för LSS som inte kunnat förutses
- För att täcka negativt skatteutfall
- För att täcka ökade pensionskostnader

Om mer medel fördelas utöver budget för central buffert så ska dessa medel minska kommunens resultat. Nyttjas inte hela central buffert ska kvarstående medel öka kommunens resultat.

Nämndernas buffertar

Varje nämnd/utskott beslutar om storleken på den buffert som ska finnas inom de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämndens buffert bör vara minst 1 % av budget för att under året kunna klara förändringar inom fastställd budgetram. Bufferten tillhör nämnden och nämnden fattar beslut om disponering av bufferten. Om medel finns kvar i nämndens buffert efter eventuell fördelning, så ska dessa medel öka nämndens resultat.

UPPFÖLJNING

- Uppföljning efter tre månader med helårsprognos tas fram och utgör bland annat en del av underlaget för beslut om budget kommande år.
- Delårsrapport efter åtta månader med helårsprognos.
- Årsbokslut.

Nämnderna ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad ram och för att driva verksamheten enligt de

mål/uppdrag fullmäktige fastställt samt att följa upp och utvärdera nämndens verksamhet. Varje nämnd avgör därutöver behovet av uppföljning av ekonomi och verksamhet inom sitt ansvarsområde.

Kommunfullmäktiges mål följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Uppföljning av nämndernas mål redovisas i respektive nämnd. Nyckeltal som direkt kan relateras till budgeterade medel ska alltid redovisas med så objektiva mått som möjligt. Dessa följs sedan upp i delårs- och årsbokslut, vissa av målen kan endast följas upp vid årsbokslut.

Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 1 § kommunallagen besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och i vad som särskilt anges i nämnda paragraf och i kommunallagen eller annan lag och förordning. Därutöver ska fullmäktige besluta i ärenden som innebär omfattande ekonomiska åtaganden och i ärenden om:

- a) när kommunal verksamhet i egen regi ska bedrivas genom bolag, ekonomisk förening eller stiftelse
- b) mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund
- c) planer och föreskrifter till allmän efterrättelse, som kommunen kan meddela enligt särskild författning, om annat ej särskilt angivits.
- d) expropriation
- e) taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits.
- f) ramar för kommunens upplåning
- g) konkurrensprinciper och om vad som är strategiska tillgångar
- h) regler för resultatuppföljning
- i) borgensåtaganden med undantag för borgen enligt socialtjänstlagen
- j) mottagande av donationer

Kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet när denna inte särskilt regleras i lag (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och åiterrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Kommunstyrelsen ska utöva kommunens ägarfunktion i de företag som kommunen helt eller delvis äger. Kommunstyrelsen äger rätt att utfärda ägardirektiv för fullgörande av den av kommunfullmäktige delegerade ägarfunktionen.

INTERN KONTROLL

Alla nämnder gör årligen risk- och väsentlighetsbedömningar för att fastställa en ny internkontrollplan för året. Internkontrollplanen följs därefter upp i samband med årsbokslut. Några punkter är gemensamma för alla nämnder och bolag, till exempel delegering, bisysslor och arbetsmiljö.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

UTVÄRDERING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige fastställde nio nya mål 2023 för kommande mandatperiod. De nio målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa samt finansiella mål.

Enligt styrmodell Trosa kommun anses god ekonomisk hushållning uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

Kommunfullmäktiges mål om medborgarnas behov och önskemål tar sin utgångspunkt i SCB:s Medborgarundersökning som är en väldigt viktig undersökning för kommunen som går igenom noggrant. Generellt uppnår Trosa kommun fortsatt goda resultat i medborgarundersökningen.

De antagna målen är färre än tidigare men kan ha flera mått som behöver uppnås för att målet som helhet uppnås. Varje mål har tydligt definierats när de uppnås och kopplas till koder i Kolada och så vem som helst ska kunna göra samma bedömning av måluppfyllelsen.

Medborgarnas behov och önskemål

Målen innebär att man ska tillhöra de 25% bästa kommunerna som genomfört undersökningen.

Målet kommunens medborgare tillhör de nöjdst i landet mäts på fyra frågor i medborgarundersökningen som samtliga tillhör de 25 % bästa i undersökningen. På frågan om insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter får Trosa det bästa resultatet i undersökningen och på frågan om hur kommunen sköter sina verksamheter så får kommunen det näst bästa resultatet i undersökningen. Målet uppnås.

Målet kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet mäts på en fråga i medborgarundersökningen.

Medborgarna ska känna sig trygga när det är mörkt ute. 90 % känner sig trygga och det är bland de 25 % bästa. Målet uppnås.

Engagemang

Målet om hållbart medarbetarengagemang mäts genom tre delindex, ledarskap, motivation och styrning. Det mäts sedan många år via enkäter. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens indexskala 0–100 blev index 84, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Kommunen är fortsatt bland de kommuner med högst resultat, delad plats 2 för enkät 2023. Målet uppnås.

Kärnverksamheter

Målet att Trosa kommun ska vara en av landets bästa utbildningskommuner mäts på sex mått kopplade till kvaliteten i skolan, där Trosa ska vara bland de 25 % bästa på samtliga samt minst 10 % bästa på två av måtten. Trosa tillhör de 25 % bästa på fem av sex mått. Målet uppnås delvis.

Målet att kommunens äldreomsorgskunder ska ha nöjda kunder och tillhöra de 25 % bästa i riket. Målet mäts genom brukarundersökning för särskilt boende och hemtjänst från Socialstyrelsen.

Inom hemtjänsten var andelen nöjda 89 % och inom särskilt boende var motsvarande resultat 81 %. Hemtjänsten har förbättrat sitt utfall medan särskilt boende har tappat. Målet uppnås inte.

Tillväxt och företagsklimat

Målområdet innefattar två mål, befolkningstillväxt och företagsklimat.

Trosa kommun ska ha en tillväxt med 1-2 % i snitt under en femårsperiod för att befolkningsmålet ska anses uppnått. Under 2023 ökade befolkningen med 125 invånare vilket motsvarar 0,8 %. Tillväxten 2019-2021 var hög och även om ökningstakten dämpats de två senaste åren är tillväxten i snitt högre än målet med 2,4 %. Målet är delvis uppfyllt.

Målet om att kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat uppnås med plats 6.

Hållbarhet och folkhälsa

Målet om att kommunen ska ha en omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) som ska tillhöra landets mest framgångsrika kopplas till mål från Agenda 2030.

Trosa kommun ligger på topp 25 % bästa kommunerna för 6 av 13 mål från Agenda 2030. Det gör att målet delvis uppnås.

Finansiella mål

Kommunen är kostnadseffektiv när kärnverksamheter totalt sett är kostnadseffektiva i jämförelse med standardkostnaden. Målet mäts genom att verksamheternas kostnad jämförs med standardkostnaden, totalt sett får kostnaden inte överstiga standardkostnad med mer än 5 mkr. Målet mäts i senast kända data i Kolada.

Individ- och familjeomsorg, fritidshem och gymnasieverksamhet och hade lägre kostnad än standardkostnad. Förskolan och LSS hade en något högre kostnad än standardkostnad. De största verksamheterna grundskolan och äldreomsorgen var väsentligt dyrare än standardkostnad. Det finansiella målet uppfylldes inte.

SLUTSATSER AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Trosa har åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål.

Verksamhetsmål

Av de åtta verksamhetsmålen uppfylldes fyra mål. Båda målen inom området "medborgarnas behov och önskemål" uppfylldes, samt målet för företagsklimat i toppklass och engagemang.

Tre mål uppfylldes delvis, befolkningsmålet, målet om att vara en av landets bästa utbildningskommuner och målet om hållbarhet och folkhälsa.

Ett mål uppfylldes inte, målet om att kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Finansiella mål

Trosa har ett finansiellt mål. Det finansiella målet för kärnverksamheternas kostnadseffektivitet är inte uppnått.

God ekonomisk hushållning

Enligt den bedömning av god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt så uppnås inte god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning anses uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

De högt ställda målen uppnåddes inte då endast 50 % av verksamhetsmålen uppnåddes och det finansiella målet uppnåddes inte.

Sammanfattningsvis uppnåddes inte god ekonomisk hushållning under året.

Måluppfyllelse kommunfullmäktiges verksamhetsmål 2023.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar	
MEDBORGARNAS BEHOV OCH ÖNSKEMÅL						
1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor.				
	Som plats att leva och bo på. (MU N00667)		97,3 %		Utfall plats 16 i MU 2023	
	Hur kommunen sköter sina verksamheter. (MU N00668)		91,8 %		Utfall plats 2 i MU 2023	
	Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. (MU N00669)		35,1 %		Utfall plats 1 i MU 2023	
	Vilja att rekommendra andra som inte bor i kommunen att flytta hit. (MU N00670)		78,2 %		Utfall plats 11 i MU 2023	
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med tryggast invånare.				
	Känner sig trygga när det är mörkt ute. (MU N00610)		90,0 %		Utfall plats 21 i MU 2023	
ENGAGEMANG						
3. Kommunens har engagerade medarbetare.		Trosa ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna.				
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Kolada U00207)		84,0 %		Utfall plats 2 i SKRs enkät 2023.	
KÄRNVERKSAMHETER						
4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.			Tillhör de 25% bästa i 5 av 6 mål.	
	Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen (N15508)		77,8 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	Elever årskurs 9: meritvärde (N15507)		224,0		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram (N15428)		88,6 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska (N15546)		92,4 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik (N15545)		90,9 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska (N15544)		93,9 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.	
	5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.			
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (U23471)		81 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/ brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (U21468)		89 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/ brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
TILLVÄXT OCH FÖRETAGSKLIMAT					
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2% i snitt under en femårsperiod	Antal invånare (N01951)	Befolkningsökningen ska vara 1-2% i snitt under en femårsperiod.	2,4 %		Utfall 20231231 är 14885 invånare vilket ger en snitttillväxt på 2,4%. Utfall 2023.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass	Ranking Svenskt Näringsliv (U40402)	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	6		
HÅLLBARHET OCH FOLKHÄLSA					
8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030			Tillhör de 25% bästa i 6 av 13 mål.
	Mål 1: Avskaffa fattigdom. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (N31816)		0,2 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (U01405)		69,1 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Fallskador bland personer 65+, 3-års, antal/100 (U20462)		2897		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 4: God utbildning till alla. Barn 1-5 år inskrivna i förskola. (N11800)		85,9 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 4: God utbildning till alla. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. (N15428)		88,6 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 5: Jämställdhet. Heltidsarbetande månadsanställda (N00209)		73 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 6: Rent vatten och sanitet. Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (N85053)		100 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 6: Rent vatten och sanitet. Sjöar med god ekologisk status (N85051)		60 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 7: Hållbar energi för alla. Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (N45905)		20 MWh/inv		Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Förvävsarbetande invånare 20-64 år (N00914)		84 %		Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) (U07451)		82 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 11: Hållbara städer och samhällen. Demografisk försörjningskvot (N00927)		0,96		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Utsläpp av lufttillväxthusgaser (N00401)		3,42		Utfall 2021, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (U07514)		60 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna. Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (U00502)		90,5 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald. Skyddad natur (N85054)		29,9 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam (U01420)		16 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag (N03127)		1,5 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
FINANSIELLA MÅL					
9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.		Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt.			Utfall 2022 summerat till 22 Mkr i nettokostnadsavvikelse.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för förskola är (N11038)		6		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för fritidshem är (N13032)		-3		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för grundskola F-9 är (N15045)		26		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för gymnasieskola är (N17030)		-4		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för äldreomsorg är (N20029)		14		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för LSS är (N28021)		5		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för individ- och familjeomsorg är (N30026)		-22		Utfall 2022. Kolada.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

KOMMUNKONCERNEN

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr jämfört med 47,6 mkr föregående år. I koncernresultatet ingår Trosabygdens bostäder AB (-2,8 mkr) och Trosa fiber-nät AB (-0,5 mkr).

KOMMUNEN

Kommunens resultat är 4,5 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 23,8 mkr. De främsta orsakerna till resultatet beror på att skattenettet har en positiv avvikelse och att central buffert inte utnyttjats.

Nämndernas skattefinansierade verksamhet exklusive kommungemensamma poster redovisar sammantaget ett överskott på 0,8 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett underskott på -6,7 mkr.

Kommungemensamma poster

Kommungemensamma poster omfattar bland annat medlemsavgifter till SKR, Sydarkivera, Samordningsförbundet RAR m.fl. Kommunförsäkringar, indexuppräknings Ostlänken och exploateringsverksamhet redovisas också under de kommungemensamma posterna. I årets utfall belastar indexuppräknings för Ostlänken resultatet med 2,9 mkr. Exploateringsverksamhet och markförsäljningar netto bidrar till resultatet med 3,8 mkr. Därutöver har försäljning av Stationshusen i Vagnhärad skett till Trobo vilket ger en reavinst på 2,2 mkr.

Resultatöverföring

Resultatöverföring från 2022 till resultatenheterna inom förskola/skola samt särskilt boende/hemtjänst och LSS påverkar de kommungemensamma posterna negativt med 4,9 mkr.

Central buffert

På kommunstyrelsen finns central buffert (16,6 mkr) för att bl.a. kunna kompensera för förändrade volymer för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Central buffert lämnade ett överskott på 8,7 mkr.

Pensioner

Utbetalning av pensioner från ansvarsförbindelsen (intjänade t o m sista december 1997) budgeterades

med 9,9 mkr. Fr o m 2023 trädde det nya pensionsavtalet AKAP-KR i kraft. Det innebar bland annat att avgiftsbestämda pensionen höjs från 4,5% till 6% av lönesumman.

Personalomkostnadspåslaget ska täcka kostnaderna för nuvarande anställdas pensioner. I bokslutet reserverades 2,5 mkr plus löneskatt för osäkerhet för pensionskostnad.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt och trots höjt personalomkostnadspåslag överstiger pensionskostnaderna budget med 10,5 mkr. Under perioden från 2022 till 2024 kommer pensionskostnaderna att fördubblas enligt prognos för att sedan återgå till en mer normal nivå för 2025/2026. Pensionskostnaden som tjänas in nu går från ca 40 mkr 2022 till ca 90 mkr 2024.

Finansiering

Skattenettots positiva avvikelse (20,1 mkr) beror framför allt på högre slutavräkningar för åren 2022 och 2023 och högre regleringsbidrag än budgeterat. Räntenettet ger en positiv budgetavvikelse på 0,8 mkr och uppgår till -10,3 mkr. I räntenettet ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader. Budgetavvikelsen beror på något lägre räntekostnader än budgeterat och värdeförändring på värdepapper.

BUDGETFÖLJSAMHET NÄMNDER¹

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott inklusive central buffert på 11,6 mkr och ett överskott på 3,0 mkr exkl. central buffert. KS förvaltning omfattar budget för politisk verksamhet och kommunkontoret. Politisk verksamhet redovisar ett överskott om 10,2 mkr, varav central buffert står för 8,7 mkr. Kommunkontoret redovisar ett överskott på 1,5 mkr.

Den huvudsakliga anledningen till kommunkontorets överskott är att kollektivtrafiken redovisar ett överskott om 2,1 mkr vilket är väsentligt bättre än prognostiserat.

¹ Se även driftredovisning

Kommunkontoret har liksom tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal- och konsultkostnader i samband med införande av nytt ekonomisystem, beslutsstödsystem ärendehanteringssystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till fortsatta underskott hos flera enheter. Merkostnader för porto, trycksaker och material bidrar också till kommunkontorets underskott. Även överförmyndarverksamheten har haft merkostnader under året i samband med vakans och det administrativa stödet har utökats.

Hållbarhetsutskottet

Utskottets ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Hållbarhetsutskottets resultat för 2023 var ett överskott på 60 tkr mot budget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar för första gången på många år ett negativt resultat. Resultatet landar på -2,5 mkr.

Det negativa resultatet förklaras i första hand av påtagligt mycket högre kostnader för bostadsanpassning än budgeterat. Kostnaderna överskrider budgeten med 2,0 mkr. Detta förklaras av att fler och fler bor kvar längre hemma och behöver olika typer av anpassningar för att kunna göra det. En annan förklaring är att intäkterna för konjunkturnärliga verksamheter såsom bygglov och planverksamhet avviker från budget.

Miljönämnden

Miljönämnden redovisar ett underskott jämfört med budget på 0,1 mkr, beroende på att intäkterna är lägre än budgeterat.

Humanistiska nämnden

Barnomsorg och utbildning

Barnomsorg och utbildning redovisar ett underskott jämfört med budget på 1,0 mkr.

Skolverksamheten behöver göra snabbare organisationsförändringar för att möta de något mer fluktuerande barn och elevprognoserna. Flera åtgärder är vidtagna för att få en hållbar ekonomi i verksamheterna. Det handlar om verksamhetsutvecklande åtgärder och om åtgärder av organisatorisk karaktär. Här bör nämnas att organisatoriska förändringar i skolmiljö oftast är komplicerade när de genomförs under pågående läsår.

De senaste årens stora befolkningstillväxt har medfört ökade kostnader inom förvaltningen. Demografisk kompensation har getts på barn- och elevpeng men de centrala delarna har inte kompenserats i samma

omfattning. Detta påverkar tydligt språkcentrum, SFI och vuxenutbildning.

Antalet barn i förskola, grundskola och gymnasieskola är färre än vad som beräknades i budget medan barn inom fritidshemmets verksamhet är fler. Budget har korrigerats efter avstämning central buffert.

Skolskjutsar redovisar ett underskott på 3,0 mkr. En översyn av skolskjutsar har gjorts och har till del genomförts till höstterminen 2023 vilket gjort att underskottet minskat jämfört med prognoserna i mars och augusti.

Översynen förväntas ge helårseffekt under 2024.

Språkcentrum redovisar ett underskott på 3,3 mkr. Trosa kommuns mottagande av nyanlända fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Dock kvarstår behovet av modersmåls-undervisning och studiehandledning. Behovet av insatser avseende asylsökande från Ukraina kvarstår, dock täcker inte ersättningen, avseende asylsökande, kostnaderna för de insatser som krävs. Språkcentrums verksamheter är svåra att samnyttja och effektivisera eftersom språkcentrums elever finns i alla kommunens skolor i olika klasser och har flera olika modersmål.

Den anpassade skolformen redovisar ett underskott på 0,4 mkr. Orsaken till underskottet är att den anpassade grundskolan är personalintensiv, verksamheten inte är samordnad. Bedömningen är att elevantalet i anpassade grundskola kommer ligga på liknande nivå som nu, även framöver. En översyn av organisationen kring anpassade grundskolan har gjorts. Skolkontoret kommer att från och med läsåret 24/25 erbjuda anpassad grundskola, för elever i årskurserna 1-6, på Skärlagsskolan. Förändringen är inte bara av ekonomiskt intresse, den möjliggör även kompetensförstärkning och utveckling av den anpassade grundskolas verksamhet.

Barnomsorg, centralt, har ett överskott på 3,5 mkr. Detta överskott avser intäkter för barnomsorgsavgifter till följd av att antalet barn inom barnomsorg ökat de senaste åren.

Resultatenheternas sammanlagda resultat är ett underskott på 3,7 mkr inkl. resultatöverföring från 2022 på 3,0 mkr. Antalet barn i förskola har minskat under hösten och förskolorna har arbetat med att anpassa organisationen till ett lägre barnantal. Flera av förskolorna har använt sin positiva resultatöverföring i sin anpassning till ett lägre barnantal.

Underskott inom grundskolans verksamheter är personalrelaterad. I vissa fall kan brytningstalen för grupper/klasser göra att personaltäteten blir högre än vad budget medger. Detta är något som rektorerna är väl insatta i och som de arbetar strategiskt och medvetet med.

Gymnasieverksamheten och kommunens aktivitetsansvar redovisar ett överskott på 2,0 mkr mot budget, vilket beror på att kostnader för elever i anpassad gymnasieskola inte redovisas under gymnasieskola samt att höstens elevantal minskat jämfört med delårsbokslutet då avstämning central buffert gjordes.

Sammantaget har vuxenutbildningen och SFI ett underskott på 1,5 mkr. Vuxenutbildningens och SFI-undervisningens omfattning är svår att planera för och således även att budgetera. Önskvärt vore en modell för beräkning av utbildningsbehov/platser. Vuxenutbildning styrs av kombinationen individens önsningar och arbetsmarknadens behov. Konjunkturförändringar ger också behov av vuxenutbildning. Behovet av SFI-undervisning varierar beroende på inflytt till kommunen.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen inklusive buffert redovisar ett överskott på 5,9 mkr mot budget för 2023, varav ej nyttjad buffert 1,6 mkr.

Sammantaget står verksamheten för flykting och integration för övervägande delen av det totala överskottet. Schablonintäkterna från Migrationsverket har täckt kostnaderna för nyanlända, ensamkommande barn och personer från Ukraina då inflödet till Sverige minskat i dessa grupper. Det råder en osäkerhet kring eventuella utmaningar kopplat till kriget i Ukraina och huruvida det kommer påverka verksamheten framåt.

Kostnaden för externa placeringar och försörjningsstöd har ökat.

Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat jämfört med tidigare år och därmed även kostnaderna. År 2023 uppgick kostnaden för försörjningsstöd till 3,9 mkr, jämfört med 2022 3,6 mkr.

Trots en ökning av arbetslösheten är det andra former av stöd som försörjer de arbetslösa. Vi har ett tätt samarbete med Arbetsmarknads- och integrationsenheten för planering på individnivå. En samverkan med andra samhällsaktörer som arbetsförmedling, region Sörmland samt försäkringskassa sker. Det finns en risk att ökning av försörjningsstöd kan ske under kommande år med anledning av de stigande priserna och högre räntekostnader för hushållen.

Kostnader för köp av externa placeringar har ökat under året. En ökning av placeringskostnader relaterade till alkohol och droganvändning har ökat under första delen av året. Kostnaden för institutionsvård för vuxna varierar beroende på behovet. Vi eftersträvar att ge vård på hemmaplan.

En ökning av placeringskostnader inom barn- och ungdomsvård på institution har ökat under året. Det finns alltid en osäkerhet vad gäller placeringskostnader

på institutioner då behov av nya placeringar kan tillkomma med kort varsel.

Under sommaren har en ökning av fältare skett under helgerna för att öka tryggheten för ungdomar i kommunen. Extra medel tillfördes nämnden för att kompensera den ökade fältverksamheten under sommaren.

Vi står inför ett tufft ekonomiskt läge på socialkontoret inför 2024 och 2025. Vi har börjat se över vilka åtgärder och besparingar vi kan göra för att få ekonomin på rätt nivå under 2025.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 1,4 mkr jämfört med budget. Resultatet inkluderar nämndens buffert samt reglering mot central buffert för demografi äldre och LSS.

Äldreomsorgen totalt redovisar ett överskott om 6,7 mkr.

Resultatenheterna särskilt boende visar ett underskott på -5,7 mkr. Underskottet kan delvis härledas till den utökning av antal demensplatser som gjorts under året. Hemtjänstens resultatenheter gör ett överskott på 1,9 mkr.

Hälso- och sjukvård (inkl. tekniska hjälpmedel) redovisar ett negativt resultat på -1,6 mkr.

Sjuksköterskeenheten gör ett överskott på 0,2 mkr, medan Rehabiliteringsenheten visar ett underskott på -0,6 mkr. Resultatet för tekniska hjälpmedel avviker med -1,3 mkr mot budget. Budgetavvikelsen för tekniska hjälpmedel beror på prisökningar som genomförts av Hjälpmedelscentralen under året.

Funktionshinderområdet redovisar sammantaget ett underskott på -11,5 mkr där LSS utgör -9,0 mkr av det totala underskottet. De externa köpen av boendeplatser samt kostnader för personlig assistans utan SFB-beslut avviker med totalt -11,1 mkr mot budget.

Kostnaderna för färdtjänst överstiger budget med -0,9 mkr för året. Kostnadsökningen beror delvis på att förvaltningen har övertagit ansvaret för särskilda skolskjutsar från Barn- och utbildningsförvaltningen.

Myndigheten, kvalitetsenheten och den centrala ledningen avviker positivt mot budget med 3,0 mkr för året. Överskottet beror dels på vakanta tjänster på myndighetssidan, samt att delar av personalkostnaderna för MAS täcks av statsbidrag.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott om 3,8 mkr.

En av orsakerna till överskottet är att budget för ett-års satsningen för ridanläggning på Tureholm ej nyttjats fullt ut. Totalt har 0,5 mkr av budgeterat 1,0 mkr nyttjats för ettårs satsningen.

Budgeterade kostnader under ledning har ej nyttjats fullt ut, vilket innebär ett överskott om 0,8 mkr.

Kultur och förening redovisar ett överskott om 1,8 mkr vilket nästan uteslutande beror på outnyttjade föreningsbidrag.

Intäkter för tjänstekoncessioner avviker positivt mot budget, 0,6 mkr, då indexuppräknningen blev högre än budgeterat samt lägre kostnader mot budget för anläggningarna.

Verksamheterna Bibliotek och Kulturskola har båda ett årsresultat i linje med budget och lämnar tillsammans ett svagt positivt resultat. Fritidsgårdarna avviker positivt mot budget, 0,2 mkr och det beror på vakansperioder av personal mellan anställning samt färre arbetstimmar under sommarlovet. Gröna Lundresan under sommaren blev inställd då det veckan innan varit en allvarlig olycka på Gröna Lund vilket innebär en minskad kostnad för enheten.

Teknik- och servicenämnden

Teknik och servicenämndens skattefinansierade verksamhet redovisar ett underskott om 8,2 mkr. Sammantaget är det kostnadsökningar som indexhöjningar i avtal, höga mediakostnader (el, VA, värme), vinterväghållning och livsmedel.

Teknik och servicenämnden drabbas hårt av de senaste årens ökade priser. Måltid skrev vid marsprognosen fram en åtgärdsplan för ekonomi i balans där Kommunstyrelsen medger att verksamheten avstår föreslagna åtgärder för bibehållen kvalitet under 2023. Tekniska enheten har arbetat för att minska kostnader och se över intäkter men har svårt att nå en ekonomi i balans utan väsentligt striktare prioriteringar avseende åtgärder, vilket i sin tur kan leda till högre kostnader eller andra effekter framöver.

Gata avviker negativt mot budget med 2,8 mkr. Vinterväghållningen har kostat betydligt mer än beräknad budget, totalt 2,2 mkr över budget. Gata har även högre kapitalkostnader om 1,2 mkr. Gatubelysningens elkostnad ligger 0,4 mkr över budget trots erhållet elstöd.

Trafikskador och skadegörelse avviker negativt mot budget med 0,2 mkr där merparten av åtgärder har varit på vägmärken samt bänkar och belysning på Vagnhärads torg.

Park har en budget i balans när ettårssatsningen om 0,5 mkr är inkluderad, exklusive ettårs satsningen ett underskott om 0,2 mkr. Parkplaneringsåtgärder vid Edanö gård ändrades under året och delar lyftes över till investeringsprojekt Edanö i stället.

Entreprenörprisindex steg med 15,3 % för 2023 vilket har resulterat i att färre planerade underhållsåtgärder genomförts för både gata och park. Akuta insatser

gällande trädvård pga storm och andra väderrelaterade orsaker avviker negativt mot budget med 0,1 mkr.

Fastighet avviker negativt mot budget med 3,9 mkr. Positiv avvikelse mot budget avseende elstöd med 2,5 mkr. Energibesparande åtgärder och solceller har reducerat kostnader med 0,8 mkr. Fastighet har ökade underhållskostnader för året.

Taxehöjningar inom VA har gett negativ avvikelse mot budget om 0,5 mkr. Kostnader för el och fjärrvärme har under sista kvartalet ökat. Över året har detta varit en stor påverkan med 3,2 mkr över budget.

Snöröjning och halkbekämpning kring kommunens fastigheter har haft ökade kostnader.

Legionellautbrott på Safiren ledde till påtvingad stängning av simhall och hygienutrymmen i sex veckor vilket kostade 0,7 mkr.

Under året har kapitaltjänstkostnader gått över budget med 1,1 mkr.

En stor insats kring skarvjakt har genomförts vilket skapat kostnader på totalt 0,2 mkr mer än budget.

Larm och bevakning är ett område som hela tiden kräver större insatser och är svårt att prioritera bort, insatserna går över budget med 1,1 mkr. Detta område inkluderar både fysisk övervakning, inbrottslarm samt åtgärder kring brandsäkerhet där brandåtgärderna är en stor del av de ökade kostnader. Kostnader för skadegörelse budgeteras ej och ger negativ avvikelse om 0,5 mkr, vilket ligger i linje med tidigare års utfall.

Driftenheten redovisar ett underskott på 2,2 mkr mot budget. Det beror till största del på de ökade livsmedelskostnaderna med 2,5 mkr inom måltid. Detta beror framförallt på ökade livsmedelskostnader, men även ökade transportkostnader om 0,2 mkr. Livsmedelspriserna har ökat med ungefär 25 % under 2022 och 2023. Vi ser också en kraftig minskning av antalet matlådor till hemtjänst, vilket har minskat intäkter på äldreomsorgen.

Städ, fordonsservice och Korslöt redovisar i stort budget i balans med ett mindre underskott om 0,1 mkr.

Fastighetsservice redovisar ett överskott om 0,5 mkr vilket beror på bilbyte som drog ut på tiden och lägre personalkostnader kopplat till ersättningsrekrytering.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Teknik och servicenämndens avgiftsfinansierade verksamhet redovisar ett underskott om 6,7 mkr.

VA redovisar ett underskott på 6,3 mkr. Taxehöjningar skulle behövt ske tidigare och med ett större påslag än vad som gjordes för att finansiera årets kostnader och framtida restaurering av ledningsnätet för påkoppling till Överföringsledningen mot SYVAB.

Eftersom självkostnadsprincipen gäller ska underskottet

hämtas igen under kommande treårsperiod. En höjning av VA-taxan på 15 % har beslutats inför januari 2024, vilket innebär en ökad intäkt om 8,0 mkr.

För att få en hållbar ekonomi i balans kommer Tekniska enheten under 2024 fortsätta arbetet med en ny långsiktig taxemodell samt skriva fram ett förslag till taxeändring inför halvårsskiftet 2024 till nämnden och KF där även en planerad höjning de närmaste åren presenteras.

Den huvudsakliga positiva förändringen av intäkter beror på två taxehöjningar vilket gett ökade intäkter mot budget, 9,6 mkr.

Personalkostnaderna avviker positivt mot budget pga. vakanser under årets start, 0,3 mkr. Kostnader återfinns i stället för konsulter. Konsulter har även använts till taxepianering, juridikstöd, ledningsnätet och kvalitetssäkringsarbete för påkoppling mot SYVAB.

Elkostnaderna avviker negativt mot budget med 2,7 mkr. Kapitalkostnader avviker negativt mot budget med 0,6 mkr då många investeringsprojekt har avslutats eller delavslutats.

Med det nya drift- och entreprenadavtalet för VA som upphandlades räknar verksamheten med att kunna sänka kostnaderna på årsbasis med 0,7 mkr.

Renhållningsverksamheten redovisar underskott om 0,4 mkr mot budget. Det beror framför allt på att verksamheten har haft ökade kostnader för entreprenörers indexhöjningar. I övrigt mindre avvikelser nära budget.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter ökade med 1 %. Det är taxor och avgifter som är den främsta ökningen och exploateringsintäkter som står för störst minskningen. Taxor och avgifter har ökat med 13,0 mkr. Exploateringsintäkter har minskat med 18,2 mkr.

Verksamhetens kostnader ökade med 6,9 %. Köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 5,7 % och personalkostnader med 9,3 %. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader.

Skatter och generella bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 8 % och generella statsbidrag och utjämning har minskat med 16 %. Slutavräkningarna är 6 mkr högre än föregående år.

Trosa hade en skattekraft på 102,5 % av rikets medelskattekraft (jämfört med 101,6 % år 2022) och fick därför inkomstutjämningsbidrag på 96,0 mkr (104,6 mkr 2022). Trosas skattekraft har minskat något de senaste åren men ligger ändå bland de kommunerna med högst skattekraft. Högst skattekraft i riket har Danderyd 184,4 % och lägst skattekraft har Eda 72,4 %.

Räntenetto

Kommunen har ett negativt räntenetto på 10,3 mkr. I räntenettet ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter och generella statsbidrag

(procent)	2023	2022	2021
Nettokostnadsandel	98,5	94,5	92,8

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunen har en balans mellan kostnader och intäkter. Ett nyckeltal är nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor andel de löpande kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. En nettokostnadsandel på över 100% innebär att kostnaderna överstiger intäkterna. Riktvärdet för landets alla kommuner är 98%. Trosas nettokostnadsandel har de senaste åren legat på 93-95% men ligger 2023 på 98,5%.

Resultatets andel i procent av skatter, stb och utjämning för åren 2010-2023

För att ha kontroll över verksamheternas kostnadsutveckling görs bland annat jämförelser mot standardkostnaden i riket. Trosa är också med i Kommunens kvalitet i korthet (Kkik), ett nationellt projekt som omfattar ca 170 kommuner. I Kkik mäts olika mått inom tre olika delområden; barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Att arbeta med jämförelser över tid ger en god bild över den egna kommunens styrkor och svagheter.

Investeringar och anläggningstillgångar

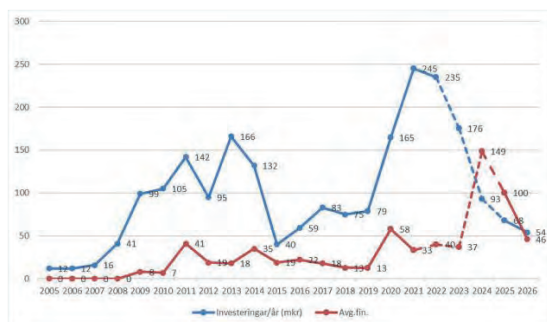
Kommunens investeringar var höga åren 2009-2014. I Trosa beslutades då att investeringar skulle tidigareläggas under lågkonjunkturen. Dels för att investera i tider när priserna hålls nere och dels för att skapa arbetstillfällen. De senaste årens höga befolkningstillväxt har återigen drivit på investeringstakten. Åren 2015-2023 har kommunen investerat för 1 156 mkr.

Utfallet för den totala investeringsverksamheten uppgår till 176 mkr vilket kan jämföras med 265 mkr 2022. Skattekollektivet står för 76 % och Avgiftskollektivet står för 24 % av årets totala investerade belopp. Kommande år kommer andelen som är avgiftsfinansierade investeringar att öka.

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna var vid årets slut 1 696 mkr, en ökning med 153 mkr.

Några av årets större investeringar var demensboende på Ängsgården, utveckling kök och matsal, utbyggnad Kyrkskolan samt investeringar inom VA.

Investeringarna har dels finansierats genom avskrivningar och resultat och dels genom lån.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelse

Kommunens borgensförbindelse gentemot de kommunala bolagen har ökat med 148 mkr sedan 2019. Ökningen beror framförallt på att Trosabygdens Bostäder AB färdigställde 88 lägenheter under 2020, utbyggnad av fibernätet samt att pantbrevbelåning minskat till förmån för lån med kommunal borgen.

(mkr)	2023	2022	2021
Borgensförbindelse kommunägda företag	696	672	662

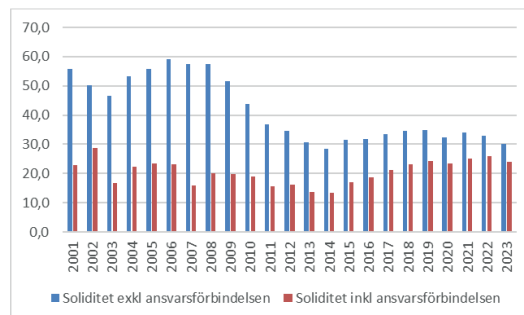
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen har finansierat, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är förändringen av tillgångarna som ökar när investeringarna är högre än avskrivningskostnaderna. Årets resultat ökar det egna kapitalet och görs avsättningar minskar resultatet och därmed soliditeten.

Soliditeten sjönk under den investeringstunga perioden 2009-2014 för att sedan gradvis stärkas. Senaste åren har soliditeten varit relativt stabil trots stora investeringar.

Soliditeten exkl. ansvarsförbindelsen uppgår till 30 % och inkl. ansvarsförbindelsen till 24 %.

Soliditet Trosa kommun 2001-2023

Kommunens pensionsåtagande

Kommunens totala pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade så kallade bland-modellen vilket innebär att pensionsförpliktelsen redovisas i två delar, dels som en avsättning i balansräkningen dels som en ansvarsförbindelse.

Kommunens pensionsskuld för pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

2023 var kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt 207 mkr varav 127 mkr avser ansvarsförbindelsen. Det innebär att 61 procent av den totala pensionsskulden inte ingår i balansräkningen.

Känslighetsanalys

Vissa händelser kan kommunen påverka, andra inte – till exempel konjunkturförändringar, nya lagar eller ett plötsligt förändrat omvärldsläge. Oplanerade händelser eller beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi.

Tabellen nedan visar hur kommunens ekonomi påverkas av olika tänkbara händelser, till exempel ränteförändring.

Känslighetsanalys	Mkr	Förändring
Förändring utdebitering (skatt)	4,1	10 öre
Löneförändring	6,0	1%
Prisförändring	4,6	1%
Förändring av kommunala avgifter	0,9	1%
Heltidstjänster	6,3	10 aa
Ränteförändring på kommunens lån	7,1	1%
Befolkningsförändringar (påverkar skatteintäkterna)	6,5	100 inv.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

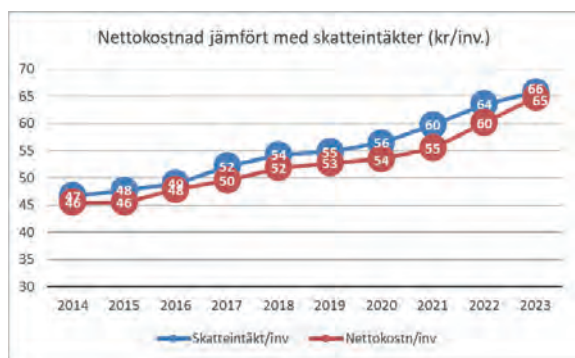
Det positiva resultatet har bidragit till att den ekonomiska ställningen stärkts. Investeringarna har finansierats via resultat, avskrivningar och lån. Kommunens skuldsättning har ökat till 56 604 kr/invånare, 840 mkr jämfört med 710 mkr 2022. Kapitalbindningen har förlängts något under 2023. Lånstrukturen följs upp löpande under året och följer uppsatta kriterier i enlighet med finanspolicyn.

Skatteintäkter och generella statsbidrag utgör den huvudsakliga finansieringen av verksamheten. För att klara en god ekonomisk hushållning krävs att netto-

kostnadsutvecklingen över tid är lägre eller i nivå med utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Verksamhetens kostnader ökade med 6,9 %. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader. Personalkostnaderna har ökat med 9,3% motsvarande 56 mkr till totalt 657 mkr. Kostnadsutveckling är hög men de senaste åren har även skatteintäktsutvecklingen varit hög. Framåt behöver kostnadsutvecklingen dämpas när skatteintäktsutvecklingen förväntas att fortsätta sjunka.

Diagrammet nedan visar nettokostnad per invånare jämfört med skatteintäkter per invånare. 2023 var nettokostnaden 64 844 kr/inv. och skatteintäkterna 65 842 kr/inv.

De planerade investeringarna i budget 2024 och plan för 2025-2026 uppgår till 510 mkr och ligger på en hög nivå samtidigt som resultatnivåerna inte är tillräckligt höga vilket kommer att innebära att soliditeten minskar. För att soliditeten inte ska minska så behöver antingen resultatnivåerna bli högre eller investeringsnivåerna lägre.

De gemensamma planeringsförutsättningarna för 2024-2026 visar att demografin fortsatt kräver ökade resurser framförallt inom äldreomsorgen kommande år. Förskola och skola har inte lika stora behov då det bland annat föds färre barn. De senaste årens höga resultatnivåer gör att det egna kapitalet stärkts, men de ökade demografiska behoven och den fortsatt höga investeringstakten innebär att resultatnivåerna kommer att sjunka de kommande åren. Det innebär även att likviditeten kan komma att bli ansträngd. Det är därför mycket viktigt med fortsatt fokus på budgetföljsamhet och väl avvägda prioriteringar och investeringar i takt med behoven.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	4 519	49 710	64 680
Samtliga realisationsvinster	-2 208	0	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-502	545	2 260
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	-1 464
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 809	50 255	65 476
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	1 809	50 255	65 476

Balanskravsresultat enligt Trosa	2023	2022	2021
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	1 809	50 255	65 476
Återföring öronmärkta medel	0	0	0
Resväg västra Trosa	0	0	0
Öronmärkning för ev. vikande konjunktur	0	-20 000	-30 000
Öronmärkning för att stärka kommunens beredskap och civilförsvar	0	-6 000	-10 000
Årets balanskravsresultat enligt Trosa	1 809	24 255	25 476

BALANSKRAVSRESULTAT 2023

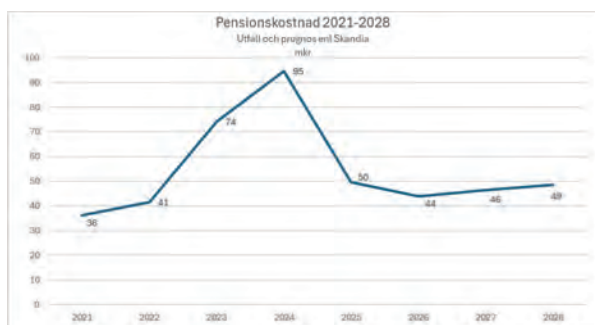
Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning är ett minimikrav för god ekonomisk hushållning att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot detta balanskrav görs. Syftet med balanskravet är att en kommun ska visa att den inte lever över sina tillgångar. Det innebär till exempel att realisationsvinster från försäljning av anläggningar inte ska finansiera den löpande driften.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Enligt kommunallagen får fullmäktige dock besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras, om det finns synnerliga skäl.

Trosa har ett positivt balanskravsresultat för 2023.

Negativa budgeterade resultat framåt

Budgeterat resultat i budget 2024 med plan för 2025 till 2026 är negativa. Pensionskostnaderna ökar kraftigt även under 2024 och det prognostiseras bli en dubblering av kostnaden jämfört med 2022. Eventuella negativa balanskravsresultat 2024 och 2025 som är ett resultat av kraftigt och tillfälligt ökade pensionskostnader kommer Trosa på grund av stark finansiell ställning att åberopa synnerliga skäl för i beslut kring återställande av underskott.

I det budgeterade resultatet för 2024 på -12,4 mkr finns 17,0 mkr i central buffert för demografiförändringar där det kan konstateras att befolkningstillväxten ser ut att vara på en lägre nivå kommande år. Det är även troligt att det kommer tillskott till kommunsektorn kommande år vilket diskuterats under en längre tid, detta går inte att budgetera för.

VA-verksamheten ingår i kommunen men är reglerad i vattentjänstlagen. VA-taxan, som ska vara skälig och rättvis, beslutas av kommunfullmäktige. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga kostnaderna (självkostnadsprincipen). Avgifterna fastställs i förväg och ska täcka nödvändiga kostnader för verksamheten. I de fall överuttag eller underskott redovisas ska dessa återföras/kompenseras de närmaste åren. För 2022 och 2023 har VA-verksamheten redovisat kraftiga negativa resultat motsvarande totalt -12,3 mkr. Underskottet ska balanseras mot kommande års överskott vilka kommer innebära ett positivt resultat 2024 som kommer hjälpa till att få ett resultat i balans för kommunen som helhet.

Kommunen har under en längre tid öronmärkt medel för vikande konjunktur för att använda för att återställa eventuella underskott under en vikande konjunktur för att ha en god ekonomisk hushållning över tid. Öronmärkta medel uppgår den 31 december 2023 till 70,0 mkr. Beslut föreslås tas i samband med bokslut att dessa medel får användas fram till och med bokslut 2026.

Trosa använder sig inte av resultatutjämningsreserv (RUR) men kommer att anpassa sig till det nya regelverket kring resultatreserven (RER) som ersätter RUR som börjar gälla från 2024 och framåt. På grund av rådande konjunktur kommer det inte vara möjligt att reservera medel till RER de närmaste åren och då fortsätter Trosa att använda sig av modellen med öronmärkta medel.

Väsentliga personalförhållanden

Under 2023 har vi tydligare kunnat fokusera på utveckling efter flera år med fokus på pandemin. Trots detta har året präglats av höga sjuktal i perioder. Vi har haft två tydliga toppar, dels i februari, dels under senhösten och då främst november-december.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Trosa kommun stod för en något svagare tillväxt under 2023 vilket har inneburit en något lägre rekryteringstakt jämfört med tidigare år. Det tillsammans med en fortsatt ganska låg personalrörlighet gör att behovet att rekrytera är klart lägre jämfört med tidigare år. Vi ser dock fortsatt en tillväxt.

Antalet årsarbetare ökar med ca två procent, vilket i praktiken innebär 20 fler årsmedarbetare. Detta ska jämföras med en ökningstakt på 6-7 procent tidigare år. Ökningen har främst skett inom vård och omsorg och då främst inom hemtjänst. En något mer försiktig tillväxt hos oss men även i vår omgivning gör att vi just nu att det är lite enklare att rekrytera och finna rätt kompetens. Trots det ser vi fortsatt utmaningar inom kompetensförsörjningen på lite längre sikt.

Antal anställda	2023	2022	2021
Tillsvidare	942	922	876
Årsarbetare	906	891	835
Visstid	90	97	93
Medelålder (år)	45,7	45,4	45,2
Andel kv/män (%)	84/16	84/16	84/16

Ungefär 47 procent av våra anställda jobbar inom skola och förskola och ca 35 procent inom vård- och omsorg. Inom kultur, fritids, teknik- och service jobbar ca 10 procent och bland de mindre kontoren ses fördelningen; kommunkontoret ca 4 procent, socialkontoret 3 procent och samhällsbyggnadskontoret 1,5 procent.

Tillsvidare	Tillsvidare årsarb. 2022	Tillsvidare års arb. 2023 (kvinnor)
Kommunkontoret	39	40 (29)
Samhällsbyggnadskontoret	13	15 (10)
Kultur-, fritids-, teknik- och servicekontoret	94	97 (68)
Vård- och omsorgskontoret	275	297 (263)
Skolkontoret	444	430 (392)
Socialkontoret	26	25 (21)
Totalt	891	906 (783)
Trosabygdens bostäder AB	19	19 (5)
Trosa fibernät AB	0	0

Som tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Personalkostnaderna uppgick till 657 mkr, vilket var 58 procent av den totala verksamhetskostnaden. Ökningen landade på 9,3 procent mot föregående år.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Kommunens arbete kring heltidsresan fortskrider alltså. Idag arbetar 87 procent heltid bland kvinnorna, vilket är en ökning med drygt två procent jämfört med föregående år. Trosa kommun har gjort en fantastisk utveckling och då inom vård- och omsorg i synnerhet.

En annan viktig satsning har varit det interna chefsförsörjningsprogrammet. Under 2023 har åtta nya medarbetare genomfört programmet som har pågått under hela året. Till dessa kandidater har också 8 mentorer (befintliga chefer) matchas fram. Programmet har gått av stapeln för fjärde gången och hela programmet leds av personalchef och drivs i sin helhet med interna resurser.

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjukfrånvaro och pensionsavgångar. Det är främst personal inom skola/

förskola och vård/omsorg som kommer att gå i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjukfrån- från. (%)	Personal -rörl. (%)	Pens.avg. inom 5 år	Behovs- förändr.	Rekryt behov 5 år
Vård/omsorg	9,6	7,9	15	Ökat behov	>90
Skola	5,7	5,7	19	Viss ökning	>75
Förskola	12,9	7,1	10	Små ökning	>30
KFTS	5,6	10,6	7	Små ökning	>20
Övriga	3,5	14,1	8	Liten ökning	>15
Totalt	7,7	7,9	59	Ökning	>230

Även om behoven av att nyanställa har minskat något finns ett fortsatt stort behov framåt. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas dock även bland personal inom SÄRBO. Vi kan verkligen se att behovet av nyrekryteringar har minskat i takt med att fler jobbar mer, men vi ser också att när så många jobbar heltid är det svårt att fortsätta att höja sysselsättningsgraden för dessa grupper.

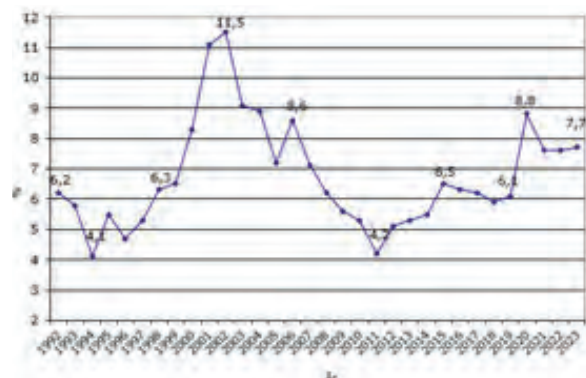
Det finns även utmaningarna inom skolan. Orsakerna är främst pensionsavgångar och något fler elever, men framför allt är det svårt att rekrytera vissa behöriga lärargrupper. Fler behöver jobba efter 65 år. Förskolan har också utmaningar kopplade till att rekrytera förskollärare även om vi haft fler sökande de senaste åren. Nu kan vi se att behoven inom förskolan blir klart lägre då vi i vissa fall minskar antalet barn inom förskolan.

Övriga grupper ses behov av rekrytering av bl.a. kockar som är svårt att rekrytera. Vi har många chefer som går i pension de kommande fem åren

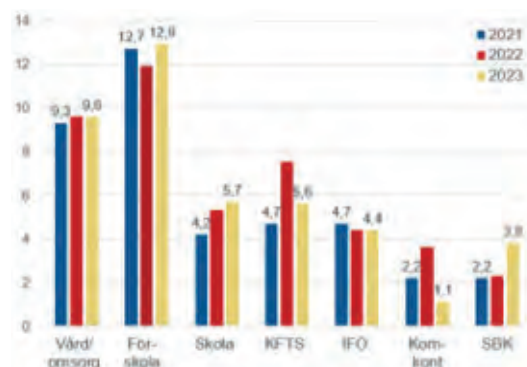
VERKSAMHETSMÅTT

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Sedan pandemin uppkom ligger vi på en klart högre nivå jämfört med åren innan. Bedömningen är att vi bör kunna se en viss minskning av sjukfrånvaron men att det troligtvis kommer att ta ytterligare något år innan vi är nere på en nivå runt 5-6 procent.

Av de totala sjukskrivningarna på 7,7 procent finns olikheter mellan olika verksamhetsområden. Det är verksamheterna inom förskola och vård- och omsorg där högsta sjuktalen noteras. Förskolan står för de högsta sjuktalen, vi ser en viss ökning för 2023 jämfört med föregående år. Värt att notera är att KFTS står för den högsta minskningen medan de mindre administrativa enheterna ligger på en klart lägre nivå jämförelse med flera andra verksamheter. Lägst sjukfrånvaro har kommunkontoret på runt en procent.

Den högsta sjukfrånvaron märks bland medarbetarna i åldrarna under 29 år, i denna grupp ses också den högsta ökningen.

Sjukfrånvaro utifrån ålder i %	2023	2022	2021
-29 år	9,2	6,7	6,1
30-49 år	7,5	8,0	8,0
50- år	7,7	7,4	7,6

Kvinnorna har alltså högre sjuktal än männen, ökningen är dock högre bland männen just nu. Andelen långtidssjuka (medarbetare som är sjuka 60 dagar eller mer) har i andel av den totala sjukskrivningen ökat från föregående år och är nu uppe på drygt 35 procent.

Sjukfrånvaro utifrån kön i %	2023	2022	2021
Man	5,0	4,3	4,1
Kvinna	8,2	8,1	8,1
Sjuka >60 dagar	35,3	28,7	39,6
Totalt	7,7	7,6	7,6

HME – hållbar medarbetar engagemang

Trosa kommun genomförde 2023 för 11:e gången SKR:s gemensamma medarbetarenkät inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens index

0–100 blev Trosas index 84, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Vi ligger dock klart över snittet som är 80 index, för de omkring 90 kommuner som har rapporterat in 2023.

HME-enkäter 2021-2023 (index)	Trosa 2023 Index	Trosa 2022 Index	Trosa 2021 Index	Jämf. SKR Index
Motivation	84	84	84	80
Ledarskap	84	83	84	80
Styrning	84	84	83	80
Totalt	84	84	84	80

Med våra 84 index tillhör vi fortsatt Sveriges absoluta toppskikt och ligger bara två index från 1:a platsen. Rankningen bygger på alla kommuner som under 2023 har rapporterat in resultat, vilket är ca 90 kommuner.

HME-enkäter Rankinglista	Totalt (index)	Moti- vation	Ledar- skap	Styr- ning
Vetlanda	86	86	87	85
Trosa	84	84	83	84
Vaxholm	84	82	86	84
Klippan	83	83	84	83
Vallentuna	83	84	84	82
Vingåker	81	82	80	81
Strängnäs	81	80	81	82
Katrineholm	81	80	81	82
Gnesta	80	80	79	80
Eskilstuna	79	79	78	81
Oxelösund (2022)	79	77	78	78
Nyköping	78	77	78	78
Södertälje	80	79	78	82
Gagnef	73	76	76	73
Finspång	73	74	72	77

Jämställda löner

Medellönen för månadsavlönade var den 1 november 2023 är 36 311 kr/mån för kvinnorna och 39 155 kr/mån för männen. Det innebär att kvinnornas medellön är 92,7 procent av männens. De senaste fem åren har löneskillnaderna minskat med drygt 10 procent. Den enkla förklaringen till att lönerna skiljer sig åt är att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer. Vi har få män inom t.ex. äldreomsorg och förskola och vi har samtidigt högre andel män bland de högre avlönade akademikeryrkena samt bland våra högre chefer.

När det gäller chefsstrukturen består kommunens ledningsgrupp av fem män och tre kvinnor. Fördelningen bland enhetschefer är 37 kvinnor och 8 män, alltså drygt 80 procent är kvinnor. När vi analyserar lönerna inom respektive yrkeskategori upptäcks dock inga osakliga löneskillnader mellan könen. Viktigt att vi fortsatt är vaksamma på att inga osakliga löneskillnader uppstår inom likvärdiga befattningar. Men vi har ett fortsatt jobb att göra; vi behöver uppvärdera de kvinnodominerade yrkena, det behövs fler män inom äldreomsorg och förskola och fler kvinnor behövs på de högre chefsbefattningar och inom de högavlönade akademikeryrkena.

Förväntad utveckling

BEFOLKNINGSPROGNOS

I de gemensamma planeringsförutsättningarna¹ inför 2025 och framåt görs följande bedömning om befolkningsprognosen de kommande åren.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Bedömningen är dock att den svalare bostadsmarknaden påverkar befolkningstillväxten på så sätt att befolkningen beräknas växa med under 1% i början av prognosperioden och ca 1,5% i slutet.

I numerära tal innebär det en tillväxt på en lägre nivå med ca +120 personer/år under de mindre expansiva åren för att i slutet av prognosen ligga på drygt +200 personer/år. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2024.

Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms fortgå under kommande år.

BOSTÄDER OCH INFRASTRUKTUR

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är lägre än tidigare men det finns fortfarande ett visst tryck i kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder fortsätter och också förstärks i områden där kommunalt VA byggts ut. Detta tenderar ofta att förstärkas ytterligare i sämre ekonomiska tider. Det finns för närvarande en god planberedskap men det är samtidigt viktigt att fortsätta prioritera att ta fram nya detaljplaner för att kunna säkerställa långsiktig tillväxt.

Under hösten 2023 startade ombyggnationen av väg 218 och planeringen för Ostlänken och infrastrukturåtgärder istället för Infart västra Trosa kommer ytterligare att konkretiseras. Trosa kommun medverkar aktivt i Trafikverkets arbete med dessa angelägna projekt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Trosa kommun står inför stora rekryteringsbehov framöver. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas dock även bland personal inom de särskilda boendena. Om fler kan höja sin sysselsättningsgrad minskar

förstås behovet av nyrekryteringar och det har vi sett tydligt under de senare åren.

Stora utmaningar finns även inom skolan som har framtida pensionsavgångar och fler elever på sikt samtidigt som det är svårt att rekrytera vissa behöriga lärargrupper. Inom förskolan pågår även en omställning till färre barn där förhoppningen att en del av kompetensen går att ta tillvara på inom vård och omsorg.

Sammanfattningsvis är som beskrivits tidigare är kompetensförsörjningen uthålligt den största utmaningen för Trosa kommun och kommunsverige i övrigt. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare har fortsatt hög prioritet.

SKATTEUNDERLAGSUTVECKLING²

År 2023 blev ett bättre år än förväntat gällande skatteunderlag men året avslutades oväntat svagt. Prognosen är en svag ökning av skatteunderlaget 2024 på grund av rådande konjunktur och inbromsningen på arbetsmarknaden.

2024 minskar tillväxten av skatteunderlaget markant och ökar endast med 2,7 %. Lönerna beräknas stiga ungefär i samma takt som förra året men antalet arbetade timmar väntas stagnera.

Timplönerna enligt Konjunkturlönestatistiken väntas i år stiga i samma takt som 2023, med 3,8 procent. Ökningen av NR-timplöner, som styr beräkningen av lönesumman, antas dock bli lägre. Det är i hög grad kopplat till en stor uppgång för medelarbetstiden, det vill säga kvoten mellan antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta på makronivå. En relativt stark ökning av pensionerna 2024 gynnar dock skatteunderlaget. Detta motverkar nedväxlingen av tillväxten för lönesumman.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt även 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Nivåtappet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

¹ KS 2024-02-28

² SKR Makronytt 1/2024

Trosa kommun har ett budgeterat resultat på minus 1,2 % av skattenettet i budget 2024. För planeringsåren 2025-26 är resultatnivåerna minus 1,5 % och 1,9 %.

INVESTERINGAR

På grund av ökade behov när befolkningen ökar kommer kommunen även kommande år att behöva hålla en hög investeringsnivå. VA investeringar kommer bli i fokus kommande år och då främst investeringen i överföringsledning till SYVAB som är den enskilt största investeringen.

TOTALFÖRSVAR

Arbetet med totalförsvaret har intensifierats efter Rysslands storskaliga angrepp på Ukraina med en betydande försämring i det säkerhetspolitiska läget som följd. 2024-25 kommer statens behov av samordning och detaljstyrning att intensifieras för bättre överblickbarhet och möjlighet till prioriteringar.

Försörjningsberedskap och livsmedelsberedskap i synnerhet kommer att bli områden som kommunen ska ta ett större ansvar för.

Trosa kommuns inriktning är att uppfylla statens önskemål men även beakta de lokala behoven. En tålig samhällsviktig verksamhet med motståndskraft inför yttre påverkan i form av leveransstörningar, väderpåverkan och personalbortfall. Den bottnar i kontinuitets- hantering samt risk- och sårbarhetsanalys.

Förutom ett fortsatt allvarligt säkerhetspolitiska omvärldsläge är vi nu mitt i en betydande konjunktursvacka. Risken är enligt vår bedömning också större för ytterligare störningar i energiförsörjning, informationskanaler och andra typer kommunikationer. Fokus behöver läggas på hur vi ska fortsätta arbetet med informations- säkerhet och hur det ska organiseras på bästa sätt.

Övning är en omistlig del för utvärdering av genomförd planering, men även utbildning av en växande organisation. Under 2024 kommer ett flertal utbildningar att genomföras där skräddarsydda utbildningar för utvalda grupper är en viktig komponent.

Frivilliga resursgruppen ska växa men också bli mer självgående, ett löpande arbete. Krigsplacering kommer fortsatt att prioriteras men även utökas till att innefatta nära samarbetsparter, såväl civilsamhälle som företag.

DIGITALISERING

Flera centrala verksamhetssystem uppgraderas eller byts ut för närvarande vilket innebär fortsatt högt deltagande från IT-enheten och digitaliseringsprojektledare från kanslienheten vid dessa projekt. Arbetet pågår nu med förberedelser för byte av ärende- och dokumenthanteringssystem.

Det via Trosa Fibernät välutbyggda bredbandsnätet ger unika möjligheter för kommunen att etablera digitala tjänster till hela kommunen. Olika typer av digitala välfärdstjänster är bra exempel på detta.

Inför kommande år kommer kostnader för programvarulicenser och IT-säkerhet att öka markant. Införande av Microsoft 365 och Exchange online pågår och planeras vara klart våren 2024 då service och support upphör på nuvarande programvara.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING I ÖVRIGT

Den 9 juni 2024 är det val till Europaparlamentet. Kommunens valnämnd ansvarar med stöd av kanslienheten för genomförandet av valet. Förberedelser inför valet påbörjades under hösten.

Det nya ärende- och dokumenthanteringssystemet ska implementeras i kommunens verksamheter. Systemet ersätter även kommunens centrala diarium som ställs av. En ny era inleds där vi lämnar fysisk arkivering och går över till digital arkivering. Slutarkiv finns redan på plats genom kommunens medlemskap i Sydarkivera. Systemet innehåller även en sammanträdesmodul vilket kommer leda till effektivare hantering av kommunens politiska sammanträden.

Kommunkontoret saknar delvis täckning i budget för ökade systemkostnader för kommunövergripande system, bl a beslutsstödsystem och nytt ärende- och dokumenthanteringssystem. Införande av Microsoft 365 och Exchange online är genomfört, med ökade licenskostnader motsvarande 2,5 mkr per år. Central hantering av mobiltelefoner införs också i detta projekt och är pågående. Säkerheten i våra system ökar när det väl är genomfört.

När ekonomisystemet är fullt utnyttjat förväntas det kunna effektivisera de administrativa processerna, exempelvis genom effektivare flöden för högvolymfakturor och systemstöd för prognoser och simuleringar. Ökade formkrav på redovisning och andra lagkrav, ställer högre krav på ekonomienheten. Konjunkturläget skapar också en högre efterfrågan på stöd från verksamheterna i ekonomifrågor. Kommande år kommer ekonomienheten fortsätta utveckla arbetssätt och organisation. Fokus framåt är att stötta kommunens växande verksamheter på bästa sätt.

Kommunens brottsförebyggande arbete är väl rustat och organiserat för att hantera nya statliga krav på kommunernas arbetssätt.

Kommunkontoret och dess små enheter har de senaste åren visat på en utmärkt förmåga till anpassning utifrån olika prövningar och utmaningar.

En stor del av ekologienhetens resurser går åt till att internt stödja övriga verksamheter i miljö- och hållbar-

hetsarbetet. Ett ökat intresse för dessa frågor leder till ökad efterfråga, vilket är positivt för kommunens hållbara utveckling i stort men som riskerar att resultera i att utåtriktade aktiviteter inte kan genomföras i samma utsträckning.

Trosa kommun har ansökt om statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen som bedrivs i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund och Gnesta för programperioden 2024. Uppdraget har utökats till att även omfatta rådgivning om hemberedskap och företagsrådgivning.

Odling vardagsmaten går in på sista året 2024. Utöver att erbjuda odlingsutbildning med coach så kommer även en webbaserad utbildning som är öppen för alla att tas fram. Planering för hur det lokala engagemang- et, uppstartade nätverk mm ska kunna tas tillvara och leva vidare efter projektets slut pågår.

Verksamheten under kommande år kommer i hög utsträckning att fortsätta handla om att prioritera den ordinarie tillsynen och leverera hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

Nya krav inom livsmedelslagstiftningen innebär förändrade arbetssätt med efterhandsdebitering av kontrollen fr.o.m. 2024.

Nya lagkrav ställs på tillhandahållande av flergångs- material för livsmedelsservering respektive avfallsplan och avfallshantering vid båtklubbar och gästhamnar, vilket kommer behöva kontrolleras fr.o.m. 2024.

På grund av ständigt utökade tillsynsområden kommer det bli avgörande att kontoret kan utveckla sina arbetssätt för att kunna vidmakthålla kvalitet, rätts- säkerhet och servicenivå i handläggningen. Ett sätt är ökad digitalisering och förbättring av ärendehan- ringsystemet.

Skolverksamheten befinner sig alltså i en förän- derlig omvärld. Det senaste årets ökade kostnader på varor och tjänster påverkar verksamheten och kommer troligtvis att göra så även framöver. Verksamheten är finansierad genom skolpeng, det betyder att varje barn och elev påverkar och ger förutsättningar för hur förskolan och skolan organiseras. Det ser ut som vi kommer ha lite färre barn i förskoleåldern framöver.

Då prognoserna pekar mot ett minskat antal barn i förskoleåldern behöver verksamheten nu och fortlö- pande genomlysning sin organisation så att dimensione- ringen blir rätt och kostnadseffektiv.

Det pågår förändringsarbeten och verksamhetsut- veckling i flertalet verksamheter och på olika nivåer, ett arbete som kommer löpa över flera år. Förväntad effekt av detta är ökad kvalitet i verksamheten och starkare resultat.

Med förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildning- en och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av

konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka. Om arbetsmark- nadsläget försämras kommer troligen även behovet av utbildningsvalidering att öka. Båda dessa delar kan bli kostnadsdrivande.

En satsning på metodutveckling kommer att fortsätta inom verksamheten. Även samverkan både inom och utanför verksamheten är viktiga prioriterade områden.

Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare ska utvecklas genom fortsatt fältverksam- het, ANDTS-arbete (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) och utveckling av samarbetet med skolan, polisen och fritids (SSPF). Vi fortsätter att kartläg- ga och arbeta med EMBRACE¹ i syfte att skapa ett tryggare Trosa. En ny lag har trätt i kraft den 1 juli 2023 som innebär att kommunen ansvar för det brottsföre- byggande arbetet. Det brottsförebyggande och trygg- hetsskapande arbetet fortsätter utvecklas i kommunen tillsammans med polisen och övriga samverkansparter.

Arbetsmarknads – och Integrationsenheten fortsät- ter arbeta för att säkerställa att unga och vuxna får förutsättningar att bli självförsörjande. Samverkan med interna och externa aktörer försätter att utvecklas.

Arbetsmarknadsenheten kommer att vara delaktig i ett länsövergripande arbete, "Sikta mot arbetslivet" startade hösten 2023. Arbetet kommer att pågå under 5 år. Målgruppen är personer som står långs bort från arbets- marknaden.

Situationen i Ukraina skapar en osäkerhet när det gäller kommunens mottagande av flyktingar. Även de stigande elpriserna och de ökade räntekostnaderna kan medföra ett ökat antal ansökningar gällande ekono- miskt bistånd.

Antalet invånare i Trosa kommun fortsätter att öka. Utvecklingen innebär ett ökat inflöde av personer som behöver insatser, både inom äldreomsorgen och inom funktionshinderverksamheten. Denna utveckling kommer att fortsätta framåt, särskilt med tanke på den demografiska utvecklingen med en stor ökning av anta- let personer över 80 år.

En central fråga för vård- och omsorgskontoret framåt är kompetensförsörjning. Kontoret kommer att påbörja ett tydligare arbete med frågan som omfattar områden som attraktiv arbetsgivare, attrahera och be- hålla personal, utbildning, nya arbetssätt, sjukfrånvaro och fördelning av arbetsuppgifter etc. Heltidsresan har skapat en överkapacitet av anställd personal och den resursen som skapas måste planeras på ett bra sätt. Samtidigt är de demografiska utmaningarna stora med en alltmer åldrande befolkning som gör att alla verk- samheter inom vård- och omsorgskontoret kommer att behöva utökas de närmsta åren.

¹ EMBRACE är ett IT-system för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i samverkan mellan olika parter.

Den snabbast växande målgruppen inom vård- och omsorgskontoret är personer med demenssjukdom. För närvarande väntar ett fåtal personer på verkställighet till särskilt boende för äldre. Verksamheten kommer behöva fortsätta utökningen av antalet platser på särskilt boende framöver. På Trosagården planeras det för en ny avdelning med 10 platser som kan starta tidigast i slutet av. Det finns också ett beslut om att omvandla ytterligare platser på trygghetsboendet till korttidsplatser vilket ger ytterligare 5–7 korttidsplatser samtidigt som det gamla korttidsboendet då kan omvandlas till 5 nya permanenta platser.

Det har under året kommit många statsbidrag inom äldreomsorgen, det är självklart välkomna medel men allt kan inte gå till att öka verksamheten permanent då den långsiktiga finansieringen är oklar. Vissa av statsbidragen kommer att vara även under nästa år.

Det har kommit en utredning om en äldreomsorgslag som ska komplettera Socialtjänstlagen. Utredningen innehåller en struktur för en nationell kvalitetsordning som bland annat innefattar en meningsfull tillvaro, individanpassning och tillgänglighet. De föreslår åtgärder för att stärka hälso- och sjukvården i kommunerna. Det ska till exempel vara möjligt att få en medicinsk bedömning av läkare dygnet runt och möjligt att vid behov få en medicinsk bedömning av sjuksköterska dygnet runt i kommunens primärvård. Det föreslås också att det ska finnas en ledningsansvarig för kommunens primärvård, och att det i regionen ska finnas en ledningsansvarig för planering och samordning av hälso- och sjukvårdsinsatser i kommunens primärvård. Regeringen har meddelat att de inte avser att gå vidare med en särskild äldreomsorgslag men att de förslag som tagits fram ska beaktas i framtagandet av den nya Socialtjänstlagen.

Utredningen framtidens socialtjänst har lämnat sitt slutbetänkande, där ingår en översyn av Socialtjänstlagen (SoL). Förslaget innebär bland annat att Socialtjänstlagen öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden. Även förslag från äldreomsorgslagsutredningen ska beaktas här. Regeringen avser troligtvis att införa en ny socialtjänstlag sommaren 2025 och statsbidrag för att möta den nya lagen finns avsatta för åren 2024-28.

Det har tillkommit ett förtydligande i Socialtjänstens möjligheter att använda digital teknik inom hemtjänsten eller i särskilda boendeformer för äldre. Det gör det enklare att använda välfärdsteknik och det kan exempelvis röra sig om trygghetslarm med gps-funktion, läkemedelsrobotar och kamera för tillsyn i bostaden

SKR och staten har träffat en överenskommelse om att vidareutveckla den nära vården. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den

bygger på samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och hur omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut.

Huvudmannaskapsutredningen har presenterat sitt förslag under 2023 och föreslår att staten tar ett samlat ansvar för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans. Kommunerna ska fortsatt ha ett ansvar för att utföra insatsen personlig assistans om den enskilde begär det. Förslaget är att det statliga huvudmannaskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Socialstyrelsen har tagit fram underlag för en nationell strategi för anhöriga. Kommunerna är skyldiga att erbjuda stöd till anhöriga som ger vård eller stöd till någon de står nära.

Utredning av de kommunala båtplatserna ska genomföras under 2024 där det bland annat finns behov av ett systembaserat sätt att hantera bokningar.

Utveckling av fastigheten Edanö gård fortsätter under 2024 och 2025. Renovering av brygga på Krämö sker under 2024.

Samverkansprojekt med fritidsgårdar, fastighetsservice och tekniska enheten fortsätter för att förebygga skadegörelse.

Ramökning från och med 2024 för biblioteken och kulturskolan möjliggör bland annat fortsatt satsning på små barns språkutveckling och fortsatt utveckling av Kulturskolan kopplat till friskvårdsplatser och stort intresse för kurserna.

Ny biblioteksplan arbetas fram under 2024 och börjar gälla fr o m 2025.

Arbetet fortsätter med beredskap och bibliotekens roll som informationsplatser vid kris och i händelse av större samhällsstörningar.

Inom de tekniska verksamheterna kommer prisutvecklingen kräva att hårdare prioriteringar görs och att skötsel på vissa objekt få lägre prioritet. Inom park kommer åtgärder vidtas och ändra utvalda klippta bruksgräsytor till äng.

Under 2024 arbetas en ny parkplan fram genom den ettårssatsning som verksamheten erhållit.

Fortsatt arbete med standardhöjning av gatu-, gång- och cykelnätet enligt underhållsplan och gång- och cykelvägsanalys. Större infrastrukturprojekt kommer att genomföras såsom Trafikverkets renovering av väg 218, Ostlänken stationsområdet i Vagnhärad där tekniska enheten medverkar i delar av projekten.

Inom fastighetsförvaltningen sker arbete för att hantera kostnadsökningar och få en budget i balans vilket kommer att prägla de kommande åren. Strikta prioriteringar kommer krävas, vilket har påbörjats.

Arbete för att minska energitågängen i fastigheter fortsätter. Detta gör verksamheten kontinuerligt via

kunniga medarbetare och system som stödjer processerna. Hittills genomförda åtgärder och siffror visar att vi är på rätt väg kopplat till framför allt elförbrukningen. Koncernsamordningen med Trobo ska utvecklas ytterligare för att få önskade effekter avseende driften av kommunens fastigheter. Arbete med att vända större delen av det akuta underhållet till förebyggande.

Även inom måltidsverksamheten kommer prioriteringar kopplat till utbud behöva göras och ett fortsatt arbete kring svinnhantering. Häradsgårdens kök lagar from 2023 mat enbart till äldreomsorgen samt hemtjänsten. Fokus framåt kommer att vara att öka valmöjligheterna, laga mer mat från grunden och att utveckla dialogen med matgästerna.

Måltidsenheten har erhållit stöd från omställningsfonden för kompetensutveckling inom måltidspedagogik för kökspersonal inom skola under 2024. Det kommer att ge måltidspersonalen fler verktyg för att på ett lustfyllt sätt motivera eleverna att prova nya maträtter.

Arbete med att utveckla utökat stöd för kommunens beställare är påbörjat då upphandlingsverksamheten uppmärksammat att det finns en stor efterfrågan gällande stöd för inköps- och avtalsfrågor.

Arbete påbörjat för att på sikt ha kommunövergripande upphandlingsplaner med syfte att skapa bättre förutsättningar att verka med en större strategisk höjd gällande kommunens upphandlingar.

VA arbetar för att skapa bättre förutsättningar för en stabil finansiering och arbetar med att ta fram en ny taxemodell som ska vara klar under Q3 2024.

Arbetet med överföringsledningen till SYVAB löper vidare mot måldatum för inkoppling under senare delen av 2026. Projektet har nu också tagit fram de lokala

förändringar som behöver genomföras i Trosa och Vagnhärad för att kunna anpassa lokala system till de nya förutsättningarna. En tätare dialog är nu också inledd med SYVAB.

Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt pågår och kommer att intensifieras under 2024.

Sista etappen med invändig renovering av Trosa vattentorn kommer att genomföras Q4 2024 och Q1 2025.

Under 2024 kommer ytterligare ett steg kring digitala vattenmätare att påbörjas, och det handlar om kommunikation och insamling av data samt montering av de sista mätarna.

Den 1 januari 2024 tog kommunerna över ansvaret för insamling av förpackningsmaterial från FTI och återvinningsstationerna. Det finns en mindre oro om den bidragsdel som kommer från Naturvårdsverket verkligen kommer att täcka de nya kostnaderna.

Kommunen kommer framöver att ansvara för fastighetsnära insamling (FNI) som ska vara fullt infört till 2027. Arbetet med fastighetsnära insamling kommer att utformas under 2024 för att operativt påbörjas 2025.

Sammanfattningsvis är kompetensförsörjningen uthålligt den största utmaningen för Trosa kommun och kommunsverige i övrigt, vid sidan av det nu allt tuffare ekonomiska läget inom sektorn. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare har fortsatt hög prioritet.

I nuläget saknas inte osäkerhet och potentiella utmaningar, men vårt fokus ligger som alltid på att kommunen och dess verksamhet ska bedriva sin verksamhet som planerats och beslutats.

Resultaträkning

Tkr	Trosa kommun				Kommunkoncern	
	Not	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	240 753	0	237 393	310 842	300 536
Verksamhetens kostnader	4,5	-1 129 204	-883 640	-1 055 840	-1 155 609	-1 073 128
Avskrivningar	6	-76 750	-74 410	-68 987	-107 140	-102 339
Verksamhetens nettokostnader		-965 201	-958 050	-887 434	-951 907	-874 931
Skatteintäkter	7	863 082	845 152	799 652	863 082	799 652
Generella statsbidrag, skatteutjämning	8	116 981	104 681	139 355	116 981	139 355
Verksamhetens resultat		14 862	-8 217	51 573	28 156	64 076
Finansiella intäkter	9	6 972	3 500	5 411	5 828	2 523
Finansiella kostnader	10	-17 315	-14 600	-7 274	-34 405	-19 036
Resultat efter finansiella poster		4 519	-19 317	49 710	-421	47 563
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
Årets resultat		4 519	-19 317	49 710	-421	47 563

Kassaflödesanalys

Tkr	Trosa kommun			Kommunkoncern	
	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		4 519	49 710	-421	47 563
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	68 070	86 888	103 557	120 453
Kassaflöde före förändr. av rörelsekapital		72 589	136 598	103 136	168 016
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning/minskning av förråd/expl.		-185	-167	-423	-336
Ökning/minskning av kortfr. Fordringar		8 585	-13 188	1 333	-15 268
Ökning/minskning av kortfr. placeringar		0	0	0	0
Ökning/minskning av kortfr. skulder		-8 567	-26 879	280	-31 029
Kassaflöde från den löpande vsh		72 422	96 365	104 326	121 384
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl. tillgångar		-180 271	-232 064	-216 088	-256 811
Försäljning av materiella anl. tillgångar		3 574	0	3 669	0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1 186	-172	-1 471	-464
Summa investeringsverksamhet		-177 883	-232 236	-213 889	-257 275
Finansieringsverksamhet					
Ökning/minskning av lån		130 000	130 000	114 300	140 000
Ökning/minskning av långfr. skulder		0	0	1 450	0
Summa finansieringsverksamhet		130 000	130 000	115 750	140 000
Årets kassaflöde	12	24 539	-5 872	6 187	4 108
Likvida medel vid årets början		109 813	115 685	170 138	166 030
Likvida medel vid årets slut		134 352	109 813	176 325	170 138
Förändring av likvida medel		24 539	-5 872	6 187	4 108

Balansräkning

Tkr	Trosa kommun			Kommunkoncern	
	Not	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>					
Mark, byggnader, tekn. anlägggn.	13	1 595 371	1 458 651	2 367 835	2 231 262
Maskiner och inventarier	14	38 528	23 445	43 065	26 368
Övriga materiella anl.tillgångar		0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	15	62 259	61 072	20 862	18 556
Summa anläggningstillgångar		1 696 158	1 543 168	2 431 762	2 276 185
Bidrag till infrastruktur					
Bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Summa bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringar m.m.	16	472	287	973	551
Fordringar	17	120 577	129 162	122 531	125 582
Kortfristiga placeringar	18	4 193	3 692	4 193	3 692
Kassa och bank	19	134 352	109 813	176 325	170 138
Summa omsättningstillgångar		259 594	242 954	304 023	299 963
SUMMA TILLGÅNGAR		1 955 752	1 786 121	2 735 785	2 576 148
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		4 519	49 710	-421	47 563
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		584 313	534 603	666 985	619 423
Summa Eget kapital		588 832	584 313	666 564	666 986
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	21	32 622	38 896	35 277	41 034
Andra avsättningar	22	83 676	80 809	84 596	81 622
Summa avsättningar		116 298	119 705	119 873	122 657
Skulder					
Långfristiga skulder	23	842 554	715 468	1 367 351	1 252 838
Kortfristiga skulder	24	408 068	366 635	581 996	533 666
Summa skulder		1 250 622	1 082 103	1 949 348	1 786 505
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER		1 955 752	1 786 121	2 735 785	2 576 148
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	25	0	0	137 013	137 013
Ansvarsförbindelser					
Pens.förpl. som inte upptagits bland skuld/avs.	26	126 758	118 361	126 758	118 361
Övriga ansvarsförbindelser	27	697 975	673 675	2 176	2 158
Summa panter och ansvarsförbindelser		824 733	792 036	265 947	257 532

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

LAGAR OCH NORMGIVNING

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning. Undantag redovisas under "Avvikelser från redovisningsprinciper".

RESULTATRÄKNINGEN

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR R2. Det innebär att skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skatteskyldige. Periodisering görs baserat på SKR:s decemberprognos.

Intäkter

Intäkter och kostnader periodiseras och redovisas i den period de avser eller de uppkommit för att ta hänsyn till säsongsvariationer enligt god redovisningssed.

Ersättning för sjuklönekostnader från staten med anledning av Covid-19 redovisas som en intäkt. De sänkta arbetsgivaravgifterna utgör en sänkning av avgiften och redovisas som en minskad kostnad.

Ersättning för hälso- och sjukvårdsrelaterade kostnader för perioden ingår i resultatet.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och intäkten periodiseras över anläggningens genomsnittliga nyttjandeperiod.

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar för exploateringar, samt investeringsbidrag till gatubyggnationer, tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet. Tillgångar i form av

mark, konst och pågående arbete skrivs inte av.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Avskrivningar görs månadsvis från och med månaden efter tillgången tas i bruk.

För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder tillämpas komponent-avskrivning.

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider mellan 3-100 år för materiella anläggningstillgångar.

Avskrivning görs utifrån bedömning av beräknad nyttjandeperiod och normalt tillämpas följande avskrivningstider:

Maskiner och inventarier Avskrivningstid

Datorer och IT-utrustning	3 och 5 år
Inventarier	5 och 10 år
Maskiner	5 och 10 år
Bilar och transportmedel	5 år

Fastighet

Fastighet	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Tak	40 år
Fasad/fönster	50 år
VS	50 år
Ventilation	30 år
Elsystem	40 år
Invändig byggnation	15 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

VA

VA	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

Gator och vägar

Gator och vägar	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

Internränta

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. Internränta påförs verksamheterna fr.o.m. månaden då avskrivningar påbörjas. Under 2023 var räntesatsen 1,75 procent.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i förekommande fall i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till ett väsentligt belopp. Posterna är inte extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

BALANSRÄKNINGEN

Materiella anläggningstillgångar

I Trosa kommun betraktas en tillgång som materiell anläggningstillgång när investeringen uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande.

Ett väsentligt belopp innebär ett halvt prisbasbelopp förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller två prisbasbelopp.

Ränteutgifter aktiveras inte utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen det år de hänför sig till. Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Finansiella tillgångar

Innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som finansiella anläggningstillgångar, övriga redovisas som omsättningstillgångar.

Exploateringsverksamhet

Utgifter för exploatering redovisas som omsättningstillgång. Försäljning redovisas i resultaträkningen tillsammans med tillhörande kostnader när äganderätten övergår till köparen. Utgifter för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som ska kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång först när anläggningen är färdigställd. Exploateringsbidrag som finansierar kommunens anläggningstillgångar redovisas som långfristig skuld. Vid försäljning av exploaterings-tillgångar redovisas hela inkomsten som intäkt.

Kundfordringar

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Samtliga kundfordringar som är

äldre än 6 månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov.

Avsättningar

Avsättning för deponi

Avsättning för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Ursprunglig avsättning har grundat sig på en projektering som utförts av extern part. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt påbörjad med eventuellt nytt tillvägagångssätt framåt. För 2023 värderas avsättningen till motsvarande nivå som 2022. Trosa och Gnesta kommun har gemensamt ansvar för sluttäckning av Korslöts deponi, men avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Avsättning för infrastrukturåtgärder

Avsättning sker för medfinansiering av statliga infrastruktursatsningar, bland annat kopplat till Ostlänken.

Avsättningen i redovisningen motsvarar kostnader enligt avtal med Sverigeförhandlingen och Trafikverket inklusive indexreglering.

Pensioner

Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 procent, i enlighet med RKR. Tillämpad beräkningsmodell är RIPS. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder.

POSTER INOM LINJEN

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden, redovisas som

ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns kommunens borgensåtaganden, den del av pensionsåtaganden som är äldre än 1998 samt framtida leasing och hyresavgifter.

AVVIKELSER FRÅN REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande;

- redovisning av investeringsbidrag från privata aktörer rekommendation (RKR R2). Bidragen redovisas som långfristig skuld. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatuanslagningarnas nyttjandeperiod.

Resultateffekt av detta skulle i år inneburit 13,8 mkr i högre intäkter.

- redovisning av leasing (RKR R5). I RKR:s rekommendation R5 finns bestämmelser om hur redovisning ska ske beträffande leasing-/hyresavtal som löper på mer än tre år.

Under året har ett arbete påbörjats med att gå igenom kommunens leasing- och hyresavtal för att göra en klassificering vad gäller operationella och finansiella avtal. Det förväntas bli klart under 2024. Kommunen har väldigt få inhyrda lokaler då beslut finns att äga sina verksamhetslokaler. De två större lokalerna som hyrs av kommunala bolaget Trosabygdens bostäder AB klassificeras som operationell leasing då bolaget behåller alla väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av fastigheterna. I övrigt hyrs en lokal in för fritidsgård samt lokal för hemtjänst i Vagnhärad. Samtliga hyresavtal har hanterats som operationell leasing.

Kommunen innehar leasingobjekt såsom fordon, kopiatorer och trygghetssystem som kan klassas som finansiell leasing men då värdet inte anses väsentligt, har kommunen valt att behandla dessa som operationell leasing. Avtalstiden för fordonen är tre år eller mindre. För den kommunala koncernen lämnas inte upplysning om leasing.

- redovisning av medfinansiering av infrastruktur då avtalet innehåller klausul om indexreglering av det

avtalade bidragsbeloppet. Kommunen har avtal med indexklausul men har i detta bokslut inte nuvärdesberäknat beloppet eller gjort antagande om prognos för indexet.

KOMMUNKONCERN OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR:s rekommendation.

De sammanställda räkenskaperna avser hela "kommunkoncernen", inkluderat de bolag som kommunen har ett betydande inflytande över (ägarandel över 50 %) och vars omfattning påverkar totalbildningen av koncernens ställning. För Trosa kommun innebär det kommunens 100 % ägda bostadsbolag, Trosabygdens Bostäder AB, Trobo samt fiberbolag Trosa Fibernät AB, Trofi.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att kommunens anskaffningskostnader för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagets eget kapital.

Trofi redovisar enligt regelverket för mindre aktiebolag K2. I de sammanställda räkenskaperna har justeringar skett till normerande regelverk. Tidigare års anslutningsavgifter har intäktsförts och hanterats som rättelse av fel via eget kapital.

Alla interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats proportionellt. Dotterbolagets skattekostnader redovisas i koncernen under verksamhetens kostnader.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

VA- och renhållningsverksamheterna regleras av självkostnadsprincipen. Detta medför att endast den del av brukningsavgiften som motsvarar kostnaderna intäktsförts. Ev. överskott hanteras som skuld till abonnenterna och ska återbetalas inom en 3-årsperiod i form av sänkta avgifter eller reglering av underskott. Negativa resultat ska regleras inom en 3-årsperiod.

Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) redovisas i eget avsnitt, efter kommunens räkenskaper.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar finns gällande deponi, pensioner samt infrastruktur. Bedömningar kommenteras under respektive stycke i not 1.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Som jämförelsestörande betraktas post som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultat-räkningen och/eller i kassaflödesanalysen.

PENSIONSSKULD

Pensionsskuld redovisas enligt beräkning som erhålls av pensionsadministratör. Beräkning av pensionsskuld grundar sig på RIPS, SKRs riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, enligt RKR:s rekommendationer. I de fall där RIPS inte varit tillämplig har pensionsadministratören gjort egna antaganden baserade på egna bedömningar (exempelvis antal anställda och förändring av antal anställda).

RESULTATRÄKNING

Not 3	Verksamhetens intäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Totala intäkter inkl. interna poster	377 714	361 961	350 420	340 075
	Avgår interna poster	-136 961	-124 568	-39 578	-39 539
	Verksamhetens intäkter	240 753	237 393	310 842	300 536
	varav försäljningsmedel	8 511	8 361		
	varav taxor och avgifter	105 490	94 858		
	varav förutbet. VA-anstl. avgifter				
	varav hyror och arrenden	29 841	24 699		
	varav bidrag o övriga kostnadsers fr staten	73 245	70 746		
	<i>varav övriga bidrag</i>	10	260		
	varav försäljning av verksamhet	9 151	7 675		
	varav exploateringsintäkter	10 836	29 085		
	varav försäljning anläggningstillgångar	2 811	20		
	varav övriga ers o intäkt	869	1 949		

Not 4	Verksamhetens kostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Totala kostnader inkl. interna poster	1 266 165	1 180 408	1 195 187	1 112 667
	Avgår interna poster	-136 961	-124 568	-39 578	-39 539
	Verksamhetens kostnader	1 129 204	1 055 840	1 155 609	1 073 128
	varav köp av vht och entreprenader	241 132	228 135		
	varav bidrag	25 375	26 688		
	varav personalkostnader	657 472	601 177		
	varav lokalkostnader	22 975	20 407		
	varav exploateringskostnader	2 778	7 279		
	varav hyra/leasing anl. tillg.	4 700	4 092		
	varav förbrukn. material och förbr. inv.	37 878	37 549		
	varav realisationsförluster och utrangeringar	7	0		
	varav diverse tjänster	136 886	130 514		
	varav skattekostnader	0	0	991	1 041

Not 5	Revisionskostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Total kostnad för revision	749	757	1 085	1 071
	varav kostnad för granskning av räkenskaperna	175	160	511	474

I total kostnad för revision ingår verksamhetsgranskning, utöver arvode för revisionsbiträde och kostnader för förtroendevalda revisorer.

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 6	Avskrivningar/nedskrivningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Mark, byggnader och tekn. anl.	68 775	62 981	98 182	95 432
	Maskiner och inventarier	7 975	6 006	8 958	6 907
		<u>76 750</u>	<u>68 987</u>	<u>107 140</u>	<u>102 339</u>

Not 7	Skatteintäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Preliminär kommunalskatt	847 683	778 028	847 683	778 028
	Preliminär slutavr. innev. år	11 608	17 077	11 608	17 077
	Slutavräknings differens föreg. år	3 792	4 548	3 792	4 548
		<u>863 082</u>	<u>799 652</u>	<u>863 082</u>	<u>799 652</u>

Not 8	Generella statsbidrag och utjämn.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Inkomstutjämningsbidrag	96 023	104 618	96 023	104 618
	Fastighetsavgift	35 903	34 088	35 903	34 088
	Generella bidrag	9 463	7 375	9 463	7 375
	Regleringsavgift	34 453	40 256	34 453	40 256
	Kostnadsutjämnings	-34 140	-30 700	-34 140	-30 700
	Eftersläpningseffekter	2 985	9 730	2 985	9 730
	Utjämningsavgift LSS	-27 705	-26 013	-27 705	-26 013
		<u>116 981</u>	<u>139 355</u>	<u>116 981</u>	<u>139 355</u>

Not 9	Finansiella intäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Orealiserad värdestegring på finansiella instrum.	502	0	502	0
	Ränteintäkter	3 407	1 097	5 234	1 431
	Realisationsresultat på aktier och andelar	0	1 479	2	1 011
	Borgensavgifter	3 062	2 832	0	0
	Övriga finansiella intäkter	2	2	89	81
		<u>6 972</u>	<u>5 411</u>	<u>5 828</u>	<u>2 523</u>

Not 10	Finansiella kostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Räntekostnader	17 313	6 579	34 372	18 284
	Orealiserad värdeminskning finansiella instrum.	0	545	0	545
	Övriga finansiella kostnader	1	151	32	207
		<u>17 315</u>	<u>7 274</u>	<u>34 405</u>	<u>19 036</u>

KASSAFLÖDE

Not 11	Justering ej likviditetspåverk. post	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	<u>Ej likvidpåverkande poster:</u>				
	Av-/nedskrivningar	76 750	68 987	107 140	102 339
	Avsättningar inkl. pensioner o löneskatt	-3 407	17 356	-3 407	17 356
	Övriga ej likvidpåverkande poster	-5 272	545	-175	758
		<u>68 070</u>	<u>86 888</u>	<u>103 557</u>	<u>120 453</u>

Not 12 Väsentliga händelser som påverkar kassaflödet

Kassaflödet har påverkats av följande större poster jämfört med föregående år:

Investeringar i materiella anläggningstillgångar är fortsatt hög.

Bolagen har haft en lägre investeringsvolym under året men investeringstakten i fiberutbyggad ligger på en hög nivå.

Kommunen har ökat sin lånevolym med 130 mkr. Trofi har ökat sina lån med 10 mkr, medan Trobo har amorterat 27 mkr.

BALANSRÄKNING

Not 13	Mark, byggn. o tekn. anläggningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Anskaffningsvärde *	2 249 489	2 044 362	3 394 943	3 161 188
	Ackumulerade avskrivningar **	-654 118	-585 711	-1 002 108	-904 926
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	-25 000	-25 000
		1 595 371	1 458 651	2 367 835	2 231 262

* En investering är ett inköp som uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande. Ett väsentligt belopp innebär 0,5 prisbasbelopp (PBB) förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller 2 PBB.

** Vid varje aktivering av en ny tillgång görs en bedömning av vilken tid investeringen kommer att nyttjas för avsett ändamål. Ingen avskrivning görs på mark och konst. Komponentavskrivning ska ske där det är tillämpligt enligt RKR R4 när en investering aktiveras med varierande livslängd beroende på komponent. Linjär avskrivning tillämpas.

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Genomsn. nyttjande-period, år	Årets IB	Invest	Försälj	Årets	Årets	UB period
					avskr.	nedskr.	
Mark	-	4 906	9 222				14 128
Verksamhetsfastigh.	27	656 375	180 463		-41 005		795 833
Fastigh. för affärsvht	22	281 850	64 639		-15 927		330 562
Publika fastigh.	32	271 677	52 338		-9 931		314 084
Fastigh. f. annan vht	17	10 934	21 163		-1 913		30 185
Pågående invest.	-	232 909	-122 330				110 579
<i>varav exploateringar</i>		<i>8 555</i>					<i>0</i>
Totalt		1 458 651	205 495		-68 775	0	1 595 371

Not 14	Maskiner och inventarier	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Anskaffningsvärde *	93 150	70 092	105 973	80 431
	Ackumulerade avskrivningar **	-54 621	-46 647	-62 908	-54 063
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
		38 528	23 445	43 065	26 368

* En investering är ett inköp som uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande. Ett väsentligt belopp innebär 0,5 prisbasbelopp (PBB) förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller 2 PBB.

** Vid varje aktivering av en ny tillgång görs en bedömning av vilken tid investeringen kommer att nyttjas för avsett ändamål. Ingen avskrivning görs på mark och konst. Komponentavskrivning ska ske där det är tillämpligt enligt RKR R4 när en investering aktiveras med varierande livslängd beroende på komponent. Linjär avskrivning tillämpas.

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Genomsn. nyttjande-period, år	Årets IB	Invest	Årets	Årets	UB period
				avskr.	nedskr.	
Maskiner	10	2 316		-283		2 033
Inventarier	8	12 974	3 352	-2 323		14 003
Data- och teleutrustn.	3	7 697	311	-4 658		3 350
Bilar och andra trpm.	5	160		-40		120
Konst	-	101	850			951
Övr maskiner o invent.	14	197	18 545	-671		18 072
Totalt		23 445	23 058	-7 975	0	38 528

Not 15	Finansiella anläggningstillgångar	Trosa kommun		Kommunkoncern		
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
<u>Kommunala koncernföretag *</u>		antal aktier				
Trosabygdens Bostäder AB	40 600 st.	40 600	40 600	0	0	
Org.nr. 556476-7704						
Trosa Fibernät AB	14 000 st.	14 000	14 000	0	0	
Org.nr. 556793-1711						
<u>Övriga</u>						
Nyköping-Östgötalänken		50	50	50	50	
Energikontoret i Mälardalen	100 st.	10	10	10	10	
Inera AB	5 st.	43	43	43	43	
Husbyggnadsvaror HBV		0	0	40	40	
Kommuninvest		7 556	6 370	7 556	6 370	
Återbäringsmedel HBV		0	0	337	239	
Kapitalförsäkring		0	0	2 137	1 721	
Uppskjutna skattefordringar		0	0	10 689	9 854	
Mervärdesskatt, jämnk. byggoms		0	0	0	229	
		<u>62 259</u>	<u>61 072</u>	<u>20 862</u>	<u>18 556</u>	

* Ägs till 100% av Trosa kommun. Ingen förändring av koncernstrukturen har skett under räkenskapsåret.

Not 16	Förråd, exploateringar m.m.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
<u>Förråd</u>					
Lager råvaror		369	287	871	551
<u>Exploateringar</u>					
Nedlagda kostnader för exploatering					
Pågående exploatering		-22	0	-22	0
Bostadsmark		125	0	125	0
Industrimark		0	0	0	0
		<u>103</u>	<u>0</u>	<u>103</u>	<u>0</u>
Totalt redovisat värde förråd och expl.		472	287	973	551

Not 17	Fordringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
Kundfordringar		10 878	8 589	9 106	8 259
Mervärdesskatt		400	401	484	1 815
Övriga fordringar		17 826	22 550	20 996	21 215
Upplypna riktade statsbidrag		48	1 335	48	1 335
Förutbet. kostn. och uppl. intäkter		91 425	96 287	91 896	92 959
		<u>120 577</u>	<u>129 162</u>	<u>122 531</u>	<u>125 582</u>

Not 18	Kortfristiga placeringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
<u>Anskaffningsvärde Agenta fonder*</u>					
Alternativa Räntor Klass A		533	533	533	533
Globala aktier Klass A		444	444	444	444
Svenska räntor Klass A		400	400	400	400
Svenska aktier Klass A		600	600	600	600
Anskaffningsvärde vid årets slut		<u>1 976</u>	<u>1 976</u>	<u>1 976</u>	<u>1 976</u>
Orealiserad värdestegring vid årets slut		2 217	1 715	2 217	1 715
Summa kortfristiga placeringar		4 193	3 692	4 193	3 692

*2,0 Mkr placerades i agenta fonder 2013-12 för markåtkomstbidrag vid bildandet av naturreservat i Tomtaklinskogen. Av detta kan ett prisbasbelopp årligen användas för naturvårdande åtgärder enligt beslut KS 12189 §92

Not 19	Kassa och bank	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Handkassar, kontantredovisning	16	22	19	25
	Bank med fast ränta	63 440	62 007	105 176	122 021
	Bank	70 896	47 784	71 131	48 092
		<u>134 352</u>	<u>109 813</u>	<u>176 325</u>	<u>170 138</u>
Not 20	Eget kapital	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Ingående balans	584 313	534 603	666 985	619 423
	Årets resultat	4 519	49 710	-421	47 563
	varav VA-kollektivet	-6 315	-5 944	-6 315	-5 944
	varav renhållningskollektivet	-421	473	-421	473
	Utgående balans	<u>588 832</u>	<u>584 313</u>	<u>666 564</u>	<u>666 985</u>
Not 21	Pensionsavsättningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Pensionsavsättning	38 896	28 708	41 034	30 360
	Ingående avsättning				
	Nyintjänad pension, varav				
	- förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	0
	- särskild avtalspension	-6 759	88	-6 759	88
	- efterlevandepension	0	0	0	0
	- övrigt	0	0	516	486
	Årets utbetalningar	-828	-733	-828	-733
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 375	569	2 375	569
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Övrig post	164	8 275	164	8 275
	Byte av tryggande	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	-1 225	1 989	-1 225	1 989
	Utgående avsättning	<u>32 622</u>	<u>38 896</u>	<u>35 277</u>	<u>41 034</u>
	<u>Antal visstidsförordnanden</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>		
	Politiker	2	2		
	Tjänstemän	0	0		

Not 22	Avsättningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Avsättning för deponi				
	Ingående avsättning	15 500	15 506	15 500	15 506
	Utbetalningar	0	-5	0	-5
	Nya avsättningar	0	0	0	0
	Omklassificering fr. eget kapital	0	0	0	0
	Utgående avsättning	15 500	15 500	15 500	15 500

Förpliktelsens avser kostnader för sluttäckning av deponi vid Korslöt där vi har gemensamt ansvar med Gnesta kommun. Avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Sluttäckningen av Korslöt var planerad att ske successivt i 10 etapper och har pågått en längre tid. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt påbörjad med ev nytt tillvägagångssätt framåt. Tidpunkten för färdigställande är osäker då massor från t.ex. Ostlänkenprojektet kan vara möjliga att använda till sluttäckning och på så sätt minska miljöbelastning med massor från närområdet. Kvarvarande kostnad bedöms i detta skede vara samma som bedömt tidigare.

Avs. för statliga infrastrukturåtgärder

Ingående avsättning	65 310	58 137	65 310	58 137
Utbetalningar	0	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0	0
Uppräkning enl. index	2 866	7 173	2 866	7 173
Utgående avsättning	68 176	65 310	68 176	65 310

Förpliktelsen avser kostnader för Ostlänken som kommunen har förbundit sig till i Sverigeförhandlingen. Avsättningen har indexberäknats och den förväntade tidpunkten för utbetalning är i enlighet med avtalad tidpunkt i Sverigeförhandlingen.

Avs. för uppskjuten skatt obeskattade reserver

Ingående avsättning	0	0	812	578
Utbetalningar	0	0	0	0
Förändring avsättning	0	0	107	234
Utgående avsättning	0	0	920	812

Andra avsättningar totalt **83 676** **80 808** **84 596** **81 622**

Not 23	Långfristiga skulder	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	<u>Långfristiga lån</u>				
	Banker och kreditinstitut	650 000	570 000	1 169 225	1 102 975
		650 000	570 000	1 169 225	1 102 975
	Upplåningens förfallostruktur, tkr				
	0-1 år	190 000	140 000	366 750	318 700
	1-5 år	520 000	430 000	1 039 225	846 725
	> 5 år	130 000	140 000	130 000	256 250
		840 000	710 000	1 535 975	1 421 675
	Genomsnittlig upplåningsränta, %	2,15	1,21	2,28	1,70
	Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,77	3,14	3,25	2,98
	<u>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</u>				
	Investeringsbidrag	28 383	20 188	28 383	20 188
	VA-anslutningsavgifter	83 119	74 153	83 119	74 153
	Gatukostnadsersättningar	79 553	49 627	79 553	49 627
	Fiber-anslutningsavgifter	0	0	4 123	4 395
		191 054	143 968	195 177	148 363
	<u>Långfristig skuld</u>				
	Övriga långfristiga skulder	1 500	1 500	2 950	1 500
	Summa långfristiga skulder	842 554	715 468	1 367 351	1 252 838

Not 24	Kortfristiga skulder	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Banker och kreditinstitut	190 000	140 000	366 750	318 700
	Leverantörsskulder	61 183	66 413	66 040	66 680
	Mervärdesskatt	0	0	0	792
	Personalens skatter och avgifter				
	- Upplupna löner	4 449	4 205	4 449	4 205
	- Källskatt	9 439	9 244	9 652	9 447
	- Övertidsskuld	1 198	1 231	1 198	1 231
	- Semesterskuld	22 798	21 480	23 676	22 358
	- Sociala avgifter	13 227	11 978	13 468	12 198
	Förutbetalda intäkter	10 287	10 840	15 064	15 665
	<u>Upplupna kostnader</u>				
	- Uppl. pensionskostnader inkl. löneskatt	45 576	34 501	45 576	34 501
	- Övriga upplupna kostnader	19 391	30 310	25 596	36 998
	Övriga kortfristiga skulder	30 312	35 995	10 319	10 452
	Balanserat resultat gem växelräntor	208	438	208	438
		408 068	366 635	581 996	533 666

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Not 25	Panter o därmed jämf. säkerheter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Ställda panter/fastighetsinteckningar	0	0	137 013	137 013
	-därav i eget förvar	0	0	-1 133	-1 133

Not 26	Ansvarsförbind. pensionsförplikt.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna.				
	<u>Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser</u>				
	Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	118 361	130 018	118 361	130 018
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 608	2 960	7 608	2 960
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Nyintjänad pension	14	-6 659	14	-6 659
	Årets utbetalningar	-6 345	-6 052	-6 345	-6 052
	Övrig post	5 480	370	5 480	370
	Byte av tryggande	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	1 639	-2 276	1 639	-2 276
	Utgående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	126 758	118 361	126 758	118 361

Förpliktelsen avser intjänade pensioner t.o.m. 1997. Pensionsutbetalningen kostnadsförs vid utbetalningstillfället.

Overskottsfondens utgående värde är 3 798 (3 164) tkr.

Utredningsgrad	98%	98%
----------------	-----	-----

Not 27 Övriga ansvarsförbindelser	Trosa kommun		Kommunkoncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Borgensförb. och därmed jämf. säkerheter				
Borgensförb. kommunägda företag*	695 975	671 675	0	0
Garantiförbindelse Fastigo	0	0	176	158
Förlustansvar egna hem	0	0	0	0
Övriga borgensförbindelser	2 000	2 000	2 000	2 000
	697 975	673 675	2 176	2 158

* Borgensförbindelser avser de kommunala bolagens lån.

Borgensåtagande

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 698,0 mkr av beviljad borgen 707 mkr. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2023 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske.

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 569 109 364 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 602 432 792 kronor.

Not 28 Leasing- och hyresavtal	Trosa kommun		Kommunkoncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Framtida förpl. leasing totalt	6 830	6 374	12 439	8 357
varav hyresavtal	3 347	3 806	8 390	5 789
Framtida förpliktelser inom 1 år	3 452	3 210	4 456	3 751
varav hyresavtal	1 569	1 466	2 469	2 007
Framtida förpliktelser mellan 1-5 år	3 377	3 070	5 178	4 512
varav hyresavtal	1 779	2 247	3 400	3 689
Framtida förpliktelser senare än 5 år	0	94	0	94
varav hyresavtal	0	94	0	94

Not 29 Upprättade särredovisningar

Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) redovisas i eget avsnitt, efter kommunens räkenskaper.

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret:

VA-redovisning
Renhållning

Not 30 Koncerninterna förhållanden

Bidrag, tillskott och utdelningar

	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Trosa kommun	0	0	0	0	0	0
Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)	0	0	0	0	0	0
Trosa Fibernät AB (Trofi)	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0

Kostnader, intäkter, lån och borgen

	Försäljning		Borgensavgifter		Borgen		Koncernkonto	
	Köpare	Säljare	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Kommun	26 160	13 353	0	3 062	695 975	0	0	18 379
Trobo	11 406	26 160	2 765	0	0	629 125	15 543	0
Trofi	2 011	64	296	0	0	66 850	2 835	0
	39 577	39 577	3 062	3 062	695 975	695 975	18 379	18 379

Driftsredovisning

Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram.

ALLMÄNT

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budget med flerårsplan beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i november.

DRIFTSBUDGET OCH DRIFTSREDOVISNING

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker netto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de ansvarsområden som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året sker på delegation till produktionschef, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

RESULTATÖVERFÖRING¹ FÖR RESULTATENHETER

En resultatenhet är en enhet som får sin ersättning via resursfördelningssystemet inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg.

¹ Styrmodell Trosa kommun Kommunfullmäktige 2019-11-26, § 96. Dnr KS 2019/129

Resultatöverföringen är till för att enheterna ska kunna planera sin verksamhet ur ett längre perspektiv och kunna vidta förebyggande åtgärder och utveckla sin verksamhet.

Grundprincipen är att ett resultat, över- eller underskott i sin helhet ska täckas eller disponeras inom de kommande tre åren från det att resultatet uppstått. Överskott får användas till:

- Resultatutjämnning inom tre år
- Förebyggande arbetsmiljöarbete
- Kompetensutveckling
- Verksamhetsutveckling

Produktionschef ska redovisa handlingsplan för över- resp. underskott för nämndens resultatenheter i samband med bokslutsberedning.

UPPLYSNING OM TILLÄMPADE INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Omvänt finns det poster i resultaträkningens som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningens, men inte i driftredovisningens, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 46,5 % av lönekostnaden;

- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital.

Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,75 %.²

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom internderbitering är:

- hyreskostnader: Internhyran sätts till fastighetsförvaltningens självkostnad, där även kostnaden för outhyrda lokaler ingår;
- fordonsservice: Debitering sker till en fast årskostnad/bil med de verksamheter som har avtal med fordonsservice, självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon;
- kost: Debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- städ: Debitering sker av kommunens städenhet enligt avtal. Självkostnad, beräknad på yta och periodicitet.
- fastighetservice: Debitering sker dels utifrån avtal och dels löpande. Självkostnad, beräknad tim- och materialkostnad.

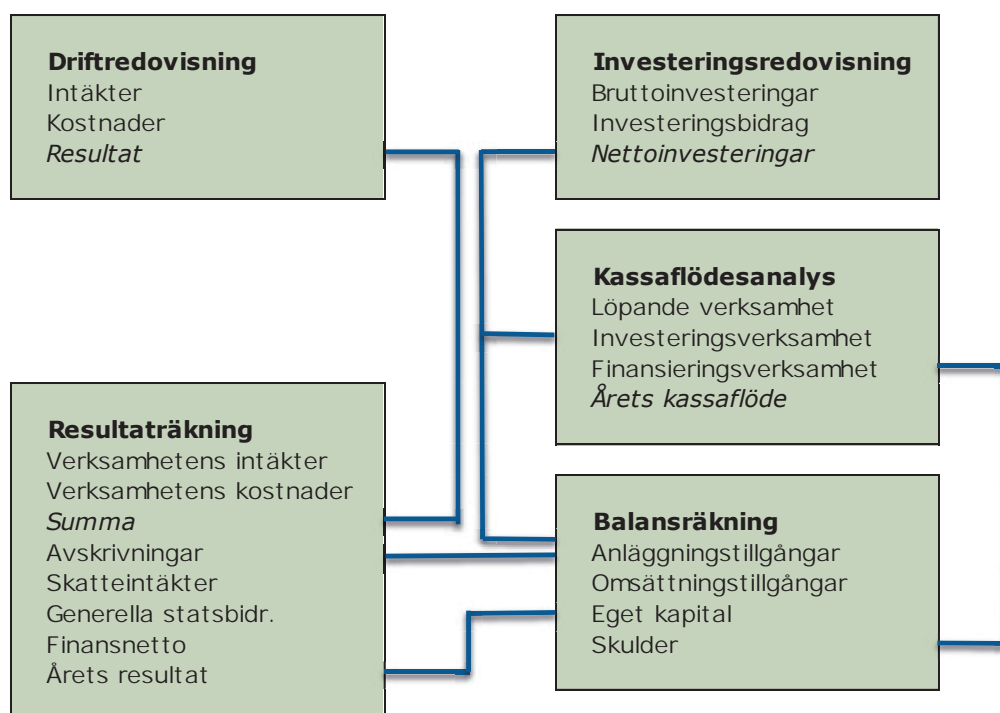
Övriga interna köp och försäljningar mellan kommunens förvaltningar debiteras köpande förvaltning löpande genom internfakturerings.

Kommentar till nämndernas utfall lämnas i förvaltningsberättelsen.

SAMBAND MELLAN DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNINGENS ÖVRIGA DELAR I ÅRSREDOVISNINGEN

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det kan man även utläsa ur balansräkningen. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) och hur kommunen har skaffat kapitalet (eget kapital, avsättningar eller skulder). Kassaflödesanalysen visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet har påverkat de likvida medlen, det vill säga kommunens kassa.

Schematisk beskrivning av hur drift- och investeringsredovisning hänger samman med kassaflöde samt resultat- och balansräkningen visas nedan.

² För information om avskrivningstider: se Not 1 Redovisningsprinciper i räkenskaperna.

DRIFTRÉDOVISNING 2023

Styrelse/Nämnd Tkr	Intäkter		Kostnader		Netto		Budget netto	Budget-
	Innev.år	Fg år	Innev.år	Fg år	Innev.år	Fg år	Innev.år	avvikelse
Kommunstyrelse								
Förtroendevalda/Politisk ledning	2 132	1 894	-16 416	-14 879	-14 284	-12 985	-24 440	10 156
Kommungemensamt	39 140	50 097	-37 677	-34 341	1 463	15 756	6 190	-4 727
Kommunstyrelsens kontor	4 871	4 074	-65 828	-65 833	-60 957	-61 759	-62 368	1 411
Hållbarhetsutskott	889	924	-2 948	-2 993	-2 059	-2 069	-2 119	60
Summa	47 032	56 989	-122 869	-118 046	-75 837	-61 057	-82 737	6 900
Samhällsbyggnadsnämnden	4 680	7 263	-23 670	-20 394	-18 990	-13 131	-16 464	-2 526
Humanistiska nämnden								
Barn och utbildning inkl nämnd	55 044	52 234	-509 535	-480 904	-454 491	-428 670	-453 528	-963
Individ och familj	11 674	14 790	-40 043	-41 352	-28 369	-26 562	-34 313	5 944
Summa	66 718	67 024	-549 578	-522 256	-482 860	-455 232	-487 841	4 981
Vård och omsorgsnämnd	53 041	44 946	-319 266	-280 821	-266 226	-235 875	-267 615	1 390
Teknik & Servicenämnd	152 300	134 643	-205 919	-189 566	-53 619	-54 923	-45 391	-8 229
Kultur och fritidsnämnd	11 385	8 590	-62 632	-59 648	-51 247	-51 058	-55 064	3 817
Miljönämnden	2 034	1 991	-4 147	-3 427	-2 114	-1 436	-2 020	-94
Revision	0	0	-902	-757	-902	-757	-918	16
Totalt exkl affärsdrivande verksamhet	337 190	321 446	-1 288 984	-1 194 915	-951 795	-873 469	-958 050	6 255
AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET								
Vatten och avlopp	57 737	47 523	-64 052	-53 468	-6 315	-5 945	0	-6 316
Renhållning	21 392	20 921	-21 812	-20 448	-420	473	0	-419
Summa	79 129	68 444	-85 864	-73 916	-6 735	-5 472	0	-6 735
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-175 566	-152 497	245 644	212 991	70 078	60 494	7 453	62 625
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	240 753	237 393	-1 129 204	-1 055 840	-888 451	-818 447	-950 596	62 145

RAMFÖRÄNDRINGAR

Nämnd Tkr	KS	SBN	HN BoU	HN IFO	VON	TSN	KFN	MN	Totalt
Budget 2023 KF§98 20221129	102 613	16 464	449 401	33 587	254 206	44 730	55 029	2 020	958 050
Fördelning ettårssatsningar KS §3 20230301	-2 000		500	600	300	600			
Resultatöverföring 2022 KF§27 20230503			2 984		1 956				4 940
Volymavstämning KS§66 20231108	-7 936		-1 391		9 327				0
Omfördelning budget extra lönekompensation KS §67 20231108			2 034	126	1 826	61	35		4 082
Totalt	92 677	16 464	453 528	34 313	267 615	45 391	55 064	2 020	967 072

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar av anläggningstillgångar som gjorts under året.

ALLMÄNT

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen personals timkostnader. Investeringsprojekten identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgång vid färdigställandet. Se beskrivning om hur investeringsredovisningen hänger samman med övriga delar av årsredovisningen i den schematiska bilden under avsnittet Driftredovisning.

INVESTERINGSBUDGET

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier och IT-investeringar. Dessa ramar fördelar respektive förvaltning i sin budget efter behov.

Investeringarna har en fyraårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de tre därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Positiva budgetavvikelser i investeringsprojekt kan överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår enligt beslut i fullmäktige. Ej

förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget.

BOLAGEN

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och – när så är nödvändigt – med koncernbidrag.

Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige för varje bolag årligen beslutar om ett borgenstak för kommande budgetår. Fullmäktige ska också beredas tillfälle att ta ställning innan beslut fattas i bolagen om större investeringsprojekt. Under året har inga investeringsprojekt genomförts som krävt fullmäktiges godkännande.

I Trosa Fibernät AB är utbyggnaden av fiber klart. Nu återstår enstaka tilläggsanslutningar och nyetablerade områden.

Trosabygdens Bostäder AB har olika investeringsprojekt som löpt under året och vissa fortsätter in på 2024.

Dessa är exempel på större projekt:

- Byte till digitala lås
- Installation av saltanläggningar
- Utbyggnation av reservkraft
- Ny tvättstuga i området Sälen
- Renovering av kök och tvättstuga på Trosagården
- Renovering av kök och tvättstuga på Häradsgården
- Köpt Stationshusen av kommunen

Belopp i tkr	Utfall sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Total budget	Ack utfall	Budget-avvikelse	Total budget 2023	t.o.m. december 2023	Budget-avvikelse 2023
Avslutade projekt						
Fastigheter	246 348	248 225	-1 877	58 617	52 124	6 493
Varav: Delavslut Utr kök o matsal	47 710	47 710	0	10 223	9 438	785
Varav: Fornbyskolan ny skolbyggnad	19 458	19 458	0	209	209	0
Varav: Hedebyskolan ytskikt o entré	8 431	8 405	26	1 296	1 269	27
Varav: Delavslut Demensboende ÅG	25 692	25 692	0	20 046	17 738	2 308
Varav: Fastighetsköp Mölna 2:26		5 084	-5 084	0	5 084	-5 084
Varav: Delavslut Renov Gästhamn	7 810	7 810	0	2 547	1 791	756
Varav: Ny idrottshall	92 239	92 301	-62	1 076	1 138	-62
Gator och parker	59 778	53 786	5 992	34 142	32 121	2 022
Varav: GC-väg Öbolandet	16 388	17 658	-1 270	5 730	6 328	-598
Varav: Vandringshinder Trosaån	11 000	11 125	-125	1 550	1 775	-225
Avgiftsfinansierade	76 309	67 836	8 473	42 506	26 641	15 865
Varav: Delavslut Tofsö	8 219	8 219	0	8 323	0	8 323
Varav: Utbyte vattenventiler	15 899	16 323	-424	10 000	5 659	4 341
Varav: Uppgradering Trosa ARV	28 000	31 243	-3 243	0	348	-348
Inventarier mm nämnderna	17 676	9 654	8 022	17 676	8 134	9 542
TOTALT Avslutade projekt	400 111	379 501	20 610	152 941	119 020	33 922
	Total budget	Ack utfall	Kvarstår	Total budget 2023	Utfall t.o.m. december 2023	Budget-avvikelse 2023
Pågående projekt						
Fastigheter	78 688	27 019	51 669	57 699	26 057	31 642
Varav: Utveckling Industrigatan	10 914	609	10 305	10 399	94	10 305
Varav: Kyrkskolan utökn toa, kappr	10 500	9 366	1 134	10 500	9 366	1 134
Gator och parker	44 716	15 194	29 522	39 556	14 872	24 684
Varav: Scenparken i VHD	7 000	501	6 499	7 000	501	6 499
Varav: Utveckling av Hamnängen	7 500	3 490	4 010	7 500	3 490	4 010
Avgiftsfinansierade	72 936	21 197	51 739	53 424	15 590	37 834
Varav: Delavslut Tofsö	8 323	104	8 219	0	104	-104
Varav: Åtgärder Trosa vattentorn	13 634	5 216	8 418	9 693	1 276	8 417
Varav: ÖF-ledning Himmerfjärdverket	23 170	8 888	14 282	22 554	8 272	14 282
Varav: Stensundsvägen	9 000	36	8 964	9 000	36	8 964
Inventarier mm nämnderna	0	69	-69	0	0	0
TOTALT pågående projekt	196 340	63 478	132 862	150 679	56 518	94 161
Summa investeringsprojekt	596 451	442 980	153 471	303 620	175 538	128 083

Tabellen visar färdigställda och pågående investeringsprojekt per enhet där endast större projekt är särredovisade.

Exploateringsredovisning

Belopp i tkr	Inkomster (+) / Utgifter (-) netto i balansräkningen		Vinst (+) / Förlust (-) netto i resultaträkningen	
	Utfall t.o.m. dec 2023	Ack utfall	Utfall t.o.m. dec 2023	Kommentar
Bostadsmark				
Trosa	0	0	0	
	0	0	0	
Vagnhärad	125	125	0	
Kroka 1:1	125	125	0	
Västerljung	0	0	0	
	0	0	0	
TOTALT Bostadsmark	125	125	0	
Industrimark				
Trosa	0	0	0	
	0	0	0	
Vagnhärad	0	0	3 620	
Södra Husby 5:149-5:150	0	0	1 222	Markförsäljning
Lånesta Willys	0	0	3 620	Markförsäljning
Västerljung	0	0	0	
	0	0	0	
TOTALT industrimark	0	0	3 620	
Summa exploateringar	125	125	3 620	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

VERKSAMHETEN 2023

Inom kv Verkyget har Nokon under året färdigställt byggnationen av resterande 49 st bostadsrättslägenheter + lokaler i bottenvåningen.

Inom Mölnaängen närmast Trosaån färdigställer Nokon nu sista etappen om 24 bostadsrätter.

Peab har under året försålt alla villatomter vid Hökeberga samt färdigställt all infrastruktur i form av gator, VA, gc-vägar, dagvatten mm.

Peab har under året också genomfört exploateringsarbeten för Alby etapp 2 avseende istandsättning av Lundbyvägen, gc-väg och VA.

I Västerljung pågår genom privat exploatör försäljning av villatomter vid Hammarbyvägen samt tomter norr om Norrvägen.

Samhällsbyggnadskontoret har slutfört försäljning av alla 9 verksamhetstomter vid Mölnaängen.

Exploateringsmark har under året försålts inom kv. Predikanten vid Vårdcentralen till Riksbyggen för byggnation av 43 seniorbostäder.

Projekteringsarbeten och försäljning pågår också av privata exploatörer för nya bostäder inom Smedstorp, Hunga, Åda fritidsområde, Åda Brotorp, Storökan, Hökeberga, Avlebro mfl.

Kommunen har under året försålt verksamhetstomt vid Lånesta där Willy:s nu uppför ny livsmedelsbutik med färdigställande till sommaren 2024.

Trosa kommun har under året förvärvat Mölna 2:26 (gamla Vägverkstomten) i västra delen av Vagnhäradssamhälle.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Kommunens verksamheter vatten, avlopp och renhållning finansieras av intäkter från taxor och avgifter, och redovisar egen resultat- och balansräkning.

ALLMÄNT

VA ansvarar för drift, underhåll och utveckling av råvatentäkter, vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, projektering och abonnentärenden med taxefrågor. Renhållning innefattar bl.a. insamling av hushållsavfall, förpackningsmaterial och farligt avfall, slamtömning samt relaterade verksamheter.

Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i avgifter.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Vatten- och avloppsverksamheten samt renhållningsverksamheten i kommunen är helt avgiftsfinansierad, det vill säga inga skattemedel används och verksamheterna är inte vinstdrivande. Avgiften som alla kunder

betalar kallas taxa. Den bygger på självkostnadsprincipen, vilket innebär att varje person ska betala sin kostnad för vatten och avlopp samt renhållning i sin kommun.

Verksamheterna ska ha en ekonomi i balans. Eventuella överuttag/underuttag ska återföras/belasta abonnentkollektivet inom tre år från det att dessa uppstått, genom återbetalning i form av taxesänkning alternativt taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning.

Gemensamma administrativa kostnader fördelas efter respektive affärsområdes omsättning. Kostnader för debiteringssystem, kravhantering samt kundservice fördelas efter bedömt nyttjande.

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år.

RESULTATRÄKNING

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1	56 394	46 960
Verksamhetens kostnader	2	-44 392	-42 095
Avskrivningar	3	-14 651	-8 190
Verksamhetens nettoresultat		-2 649	-3 325
Finansiella intäkter	4	1 343	1 211
Finansiella kostnader	5	-5 009	-3 830
PERIODENS RESULTAT	6	-6 316	-5 944

BALANSRÄKNING

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekn. anlägg.	7	328 948	306 580
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		328 948	306 580
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	4 068	1 662
Summa omsättningstillgångar		4 068	1 662
SUMMA TILLGÅNGAR		333 016	308 242
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-23 645	-17 329
Skulder			
Långfristiga skulder	11	352 592	323 909
Kortfristiga skulder	12	4 068	1 662
Summa skulder		356 660	325 571
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		333 016	308 242
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

NOTER

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	2023	2022
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	53 631	44 569
Övriga intäkter	192	130
Förutbet. anslutningsavgifter*	2 571	2 262
Intäktsföring av förutbet. intäkter**	0	0
	56 394	46 960
*Avser intäktsföring av förutbetalda anslutningsavgifter från tidigare verksamhetsår. Se vidare not 11.		
**Avser intäktsföring av tidigare års förutbetalda brukningsavgifter. Se även kortfr. skulder not 12.		
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader*	44 392	42 095
<i>varav övr. kommungem. kostnader**</i>	<i>432</i>	<i>422</i>
**I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen. Schablon OH-kostnad debiteras VA årligen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar	14 651	8 190
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	14 651	8 190
Not 4		
Finansiella intäkter		
Ränta förutbet. ansl. avg. (internränta)	1 294	1 167
Övriga fin. intäkter	48	44
	1 343	1 211
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	5 009	3 819
Övriga fin. kostnader	0	12
	5 009	3 830
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	-6 315	-5 944
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	-6 315	-5 944
Not 7		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar		
Anskaffningsvärde	423 643	386 626
Ackumulerade avskrivningar	-94 695	-80 046
	328 948	306 580

NOTER

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	2023-12-31	2022-12-31
Not 8		
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0
	0	0
Specifikation av anläggningstillgångar		
Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn
	Avskrivning	Utgående balans
Vatten o avloppsverk	257 773	64 639
Maskiner o inventarier	0	0
Pågående invest.	48 807	-27 620
Totalt	306 580	328 948
Not 9		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	4 068	1 662
Avräkningskonto kommunen*	0	0
Förutbetalda kostnader o uppl. intäkter	0	0
	4 068	1 662
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.		
Not 10		
Eget kapital		
Ingående balans	-17 329	-11 385
Årets förändring	-6 316	-5 944
Utgående balans	-23 645	-17 329
Not 11		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	247 416	230 270
VA-anslutningsavgifter		
Ansl.avg. t.o.m. 2018	64 001	64 001
Ansl.avg 2019	7 372	7 372
Ansl.avg 2020	6 654	6 654
Ansl.avg 2021	8 376	8 376
Ansl.avg 2022	7 237	7 237
Ansl.avg 2023	11 536	
	352 592	323 909
<u>VA-anslutningsavgifter</u>		
Anslutningsavgifter till kommunens VA-nät ska delfinansiera avskrivningskostnader för investeringar i VA-nät och reningsverk. Avskrivningstiderna är olika för olika delar av ett reningsverk samt i VA-nät. Den genomsnittliga avskrivningstiden bedöms till 33 år, varför 1/33-del av anslutningsavgifterna intäktförs varje år. Se även not 1.		
Not 12		
Kortfristiga skulder		
Avräkningskonto kommunen*	4 068	1 662
Interimsskulder	0	0
Förutbetalda intäkter (brukningsavg.) från tidigare år	0	0
	4 068	1 662
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.		

RESULTATRÄKNING RENHÅLLNINGSVERSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1	21 392	20 921
Verksamhetens kostnader	2	-20 216	-18 850
Avskrivningar	3	-1 219	-1 204
Verksamhetens nettoresultat		-43	867
Finansiella intäkter	4	1	0
Finansiella kostnader	5	-376	-394
ÅRETS RESULTAT	6	-418	473

BALANSRÄKNING RENHÅLLNINGSVERSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekn. anlägg.	7	20 844	22 053
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		20 844	22 053
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	363	379
Summa omsättningstillgångar		363	379
SUMMA TILLGÅNGAR		21 207	22 431
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-323	98
Skulder			
Långfristiga skulder	11	20 844	22 053
Kortfristiga skulder	12	687	281
Summa skulder		21 531	22 334
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		21 207	22 431
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

NOTER
RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr	2023	2022
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningavgifter	21 119	20 747
Övriga intäkter	273	174
	21 392	20 921
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader	20 216	18 850
<i>varav övr. kommungem. kostnader*</i>	19	19
*I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar	1 219	1 204
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	1 219	1 204
Not 4		
Finansiella intäkter		
Övriga fin. intäkter	1	0
	1	0
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	376	383
Övriga fin. kostnader	0	11
	376	394
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	-421	473
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	-421	473
Not 7		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar		
Anskaffningsvärde	27 482	27 473
Ackumulerade avskrivningar	-6 638	-5 420
	20 844	22 053

NOTER

RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr	2023-12-31		2022-12-31	
Not 8				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde		0		0
Ackumulerade avskrivningar		0		0
		0		0
Specifikation av anläggningstillgångar				
Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn	Avskrivning Nedskrivning	Utgående balans
Renhållningsverk	22 053	0	-1 219	20 834
Maskiner o inventarier	0	0	0	0
Pågående invest.	0	9	0	9
Totalt	22 053			20 844
Not 9				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			334	379
Avräkningskonto kommunen*			0	0
Förutbetalda kostnader o uppl. intäkter			29	0
			363	379
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.				
Not 10				
Eget kapital				
Ingående balans			98	-375
Årets förändring			-421	473
Utgående balans			-323	98
Not 11				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen			20 844	22 053
Not 12				
Kortfristiga skulder				
Avräkningskonto kommunen*			439	171
Interimsskulder			248	110
			687	281
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.				

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se